

**АСТАНА ҚАЛАСЫНЫҢ БІЛІМ БАСҚАРМАСЫ
ГУМАНИТАРЛЫҚ КОЛЛЕДЖ**

КӘСІПТІК ПРАКТИКА

Әдістемелік нұсқаулар

**Директордың оқу-өндірістік
ісі жөніндегі орынбасары
М.Асаинова**

2016 жыл

Хаттама №4 23.03.2016 ж.
Колледждің әдістемелік кеңесінің - ғылыми отырысында бекітілген

Утверждены
на заседании научно - методического совета колледжа
протокол №4 от 23.03.2016 г.

ПЕДАГОГИКАЛЫҚ БАЙҚАУ ПРАКТИКАСЫ

**Барлық мамандықтар бойынша
студенттерге көмек ретінде
әдістемелік материалдар**

Педагогикалық практика – болашақ ұстаздың мектебі Құрметті студенттер!

Кәсіби ұстаздарды дайындауда педагогикалық практиканың жүйесі өте маңызды болып табылады. Сіз біліммен білікті қаруланған кәсіби ұстаздардың еңбегіне араласып, олардың білім жолындағы жұмысының қиындықтарымен жақынырақ танысасыз.

Кәсіпті маман ретінде танылу үшін, сізге жұмыс барысындағы қиын да ұзақ жолдарға төзе білу керек.

Балалармен жұмыс істеуде оқу - тәрбие жұмысы сізден үлкен педагогикалық дайындықты талап етеді.

Педагогикалық практика барысында сізде төмендегідей маңызды кәсіптілік пен бейімділік қасиеттері бойыңызда қалыптасуы керек:

- Балалар ұжымын қалыптастыру керек;
- Балалармен жұмыс істеуде, оларды байқап, талдап, жоспарлау керек;
- Олардың ерекше дарындылығы мен танымдық қасиеттерін бақылап отыру керек;
- Балалармен өз бетінше тәрбиелік жұмыстарды өткізуің керек;
- Балалардың мәселесін түсініп, шеше білу керек;
- Өзіңіздің эмоциялық сезіміңізді ұстап, өз бойыңыздағы кемшіліктеріңізді жеңе білуіңіз қажет.

Практикада сіздің кәсіптік деңгейіңіз бен дайындық үрдісіңіз тексеріледі. Практика әрқашан ұзақ және үздіксіз жұмысты талап етеді, осыған сәйкес келешек ұстаздардың шеберліктері қаланады.

«Сабақ беру әдісін кітаптан немесе ұстаздардың сөздерінен үйренуге болады, бірақ бұл әдісті меңгеру ұзақ жылдар тәжірибені талап етеді».

Мұғалімінің сабақтағы тәрбиелік жұмысының мінездемесі:

1. Сабақ үстінде жүргізілетін тәрбиелік міндеттерді анықтау;
2. Бастауыш сынып мұғалімі сабақтың тәрбиелік міндетін жүзеге асыру жолын көрсетуі;
3. Бағаның тәрбиелік мүмкіндіктерін және оны қолдану мүмкіндіктерін бағалау; Өтілетін материалдың бастауыш сынып оқушыларының қандай сапасына, мүмкіндігіне байланысты құрылуы және тәрбиелік мәнін анықтап зерттеу;
4. Оқушылардың сабақ үстіндегі тәртібі мен жинақтылығының жағдайын сипаттауы;
5. Сыныпты баурап алуы мен қатар тез арада тәртіп пен жинақылықты орната білуі;
6. Бастауыш сынып мұғалімінің өз тарапынан оқушыларға тәрбиелік ықпалын анықтау;
7. Сабақ барысында мұғалім мен оқушылардың бір-бірімен қарым-қатынасын анықтау.

Бастауыш сынып оқушыларының сабақ барысындағы танымдық шараларына сараптама

1. Сабақтың әр кезеңіндегі бастауыш сынып оқушыларының жұмыс жасау қабілеті мен балсенділігіне мінездеме беру;
2. Оқушылардың сабаққа, пәнге қызығушылығының жағдайын анықтау;
3. Оқушылардың мұғалім тапсырмасы бойынша өз бетімен жұмыс жасау дағдысын анықтау;
4. Оқушылардың логикалық ойлау мөлшерін бағалау;
- оқушылар өздігінен оқыған материалды мәнді бөлімдерге бөлуі;

- оқушылардың жауаптарын жоспарлай білу және есептердің шығару жолын жоспарлау;
 - оқушылардың фактілерді салыстыра білуі, мазмұнын түсінуі, заттар мен құбылыстардың белгілерін айыра білуі, өтілген материалдың негізгі мақсатын анықтай білуі;
 - оқушылар өзінің оқу жұмысының қорытындысына сыныптастарының жұмысының қорытындысына сараптама жасай білуі;
 - өз оқу ісін тексере білуі;
5. Оқушылардың сөйлеу дағдысын сипаттау;
 6. Оқушылардың графикалық дағдысын және оқулықпен жұмыс жасай білуін бағалау;
 7. Оқушылардың сабақта алған білімінің мөлшері мен алған практикада қолдана білу дағдысы.

Бағалау картограммасы
Тәжірибеден өтушінің мақсат қоя білуі және өзінің,
оқушының жұмысын жоспарлауы

Тәжірибеден өтуші :

1. Сабақты жоспарлағанда мақсат қоя білуі;
2. Оқушылардың психологиялық – педагогикалық ерекшеліктеріне байланысты сабақтың мазмұнын іріктеп алуы;
3. Мақсатқа байланысты дидактикалық материалдарды, көрнекіліктерді, ТСО – ны іріктеу;
4. Оқу материалының мазмұнын жоспарлау, танымдық шараларды ұйымдастыру түрлерін жоспарлау, сабақтың мақсаты мен міндетіне байланысты оқыту әдісін таңдау;

Оқушы:

1. Сабақтың міндетіне байланысты алдына мақсат қоя білуі;
2. Материалдардың мазмұнын қабылдау және ой елегінен өткізу;
3. Дидактикалық материалдармен, көрнекіліктермен, ТСО-мен жұмыс істей білуі;
4. Сабақтың міндеті мен мақсатына байланысты өз ісін жоспарлай білуі;

Тәжірибеден өтушінің өз ісін және оқушының
ісін тиімді ұйымдастыруы

Тәжірибеден өтуші:

1. Мақсат пен міндетке байланысты уақыт бойынша өз ісін тиімді ұйымдастыру;
2. Мақсат пен міндетке байланысты өзінің және оқушының жұмыс орнын тиімді ұйымдастыру;

Оқушы:

1. Мақсат пен міндетке байланысты уақытты тиімді пайдалануды ұйымдастыру;
2. Берілген нормативтерге байланысты жұмыс орнындағы ісін дұрыс ұйымдастыру.

Өз ісі мен оқушының ісіне сараптама жасау, бағалау,
қадағалау және дұрыс жолға қою

Тәжірибеден өтуші:

1. Өз ісіне өзіндік баға беру және өзіндік сараптама жасау;
2. Оқушының ісін бағалау және сараптау;
3. Оқушы өз ісін қадағалап жөнге келтіріп отыру.

Сабақ жоспарының үлгілі жүйесі

Ең алдымен тәжірибеден өтуші қандай сабақтан қандай сыныптан, мектепке сабақ жүргізеді. Толығымен өз аты-жөнін содан кейін әдіскердің аты-жөнін жазады. Содан кейін:

- Сабақ жабдықтары;
- Қолданған әдебиеттер;
- Сабақ жоспары;
- Жоспардағы сабақ саны.

Тәжірибеден өтушінің сабақ жоспарын бірінші әдіскері тексереді. Сабақ жоспары тексеріліп болғаннан кейін ғана жоспар дәптерге жазылады. Сабақ жоспары берердің алдында екі-үш күн бұрын дайын болу керек.

Сабақтың дайындығы ғана емес, безендірілуіне де көңіл бөлінеді. Педагогикалық тәжірибені басқарудағы тәжірибенің көрсеткіші бойынша оқушыларға ашық сабақтарға қатысуымен қатар оларға байқау сабақтары жүргізілуі керек. Студент мұғаліммен бірге кеңесе отырып сабақтың бір кезеңіне дайындалады және оны мұғаліммен бірге талдайды. Бұл студенттерге мұғаліммен бірге қалай жұмыс істеу керектігін түсінуге, алдын-ала қарым – қатынас жасауға үйретеді. Байқау сынақ сабағын өткізбес бұрын 1-2 толық сабақ жүргізу керек сонда ғана сынақ сабағы нағыз сынақ болады. Дайындалған және өз дережесінде өткізілген сабақ оқушының мінезін ғана емес сонымен бірге шығармашылығы мен қабілетін көрсетеді. Өздік жұмыстарға дайындық кезінде мұғаліммен және пән жетекшісімен, психология-педагогика ұстаздарымен, еңбек және өнер ұстаздарымен кеңесу керек.

Сабақ өткізгенде тәртіп мәселесі болады, тәртіпсіз алға қойған мақсатқа жету қиын:

1. Сабаққа қоңыраудан бұрын келіңіз, сабаққа бәрі дайын ба, жиһаздар дұрыс қойылған ба, тақта таза ма, соған көңіл бөлу керек. Оқушылардың толығымен амандасқанын қадағалаңыз, оқушыларға тұрып амандасқан қандай әдемі және оған аз уақыт кеткенін қадағалаңыз.

2. Уақытыңды журнал бетін іздеуге жіберме, оны қоңырауда дайында.

3. Оқушылардың қызығушылығын оятатындай, жағдаяттар ойын қозғалтатын сабақ жүргізуге тырыс. Білмейтін оқушыларға оқи алатындығына көзін жеткіз, сыныпты қадағалап отыр.

4. Басқа жұмыспен айналысып отырған оқушылардың сабаққа назарын аудартыңыз.

5. Сабақ қарқынын қадағалаңыз, оқушылардың қателерін түзетуге тырысыңыз. Жақсы баға алуға тырысыңыз.

6. Оқушыларды бағалап болып, жақсы қатысқан оқушыларды атап өтіңіз, бірақ көп қолдана бермеңіз.

7. Қоңырауда сабақты бітіріңіз, кезекші оқушыларды ескертіңіз.

8. Керек емес ескертулер жасамаңыз.

Сабаққа талдау дер кезінде жасалу керек немесе келесі күні. Студент бір күнде 3-4 талдау жасау керек, егер үлгермесе күнделікке жазып отыру керек. Сабақ өткізген студентке сабақ біткеннен кейін талдау жасау керек. Оның мінездемесі:

а) дайындығы, қолданған әдебиеттері, сыныпты дайындауы. Қиындықтарын ескере отырып, сабақ жүргізуі бойынша қателіктерін түзету керек;

б) қорытынды сабақ (жоспардан ауытқымау керек, қателігі мен жетістігі, себептері, сабаққа ой қосуын жақсарту түседі)

в) сабақ бойынша жетістігін қандай кездескен жетіспеушіліктерден, үсті-үстіне қосқан білімдерін тексеру, кездескен қателіктері қайталанды ма? Қатысушылардың талдау жасай білуге үйренуі керек? Бұған өзін-өзі қадағалау кестесі көмектеседі. Сабақ жүргізетін студентке сабақты талдауға әдіскері көмектеседі. Сабақ жүргізгенде тақырыпқа сай жаттығулар беруі керек. Сабаққа талдау жүргізер

алдында, қолданған әдіс-тәсілдерге байланысты жай ғана қолданып қоймай оның барысын қадағалау.

Егер қатысушы талдай жасай алмаса әдіскерден көмек сұрауы керек. Қатысушыға талдау жасау қатал қадағаланады:

- сараптама
- білім бергенде: дамытушылық және тәрбиелік мақсат беруді дұрыс қадағалау керек.
- қарым-қатынас (бірнеше сабақтарды салыстырып, әдіс-тәсіл арқылы жұмыс істейміз) қатысушының талдауы арқылы бағалайды.

Осындай сабақтың мақсаты: сабаққа қызығушылығын ояту, жан-жақты білімге үйрету. Сабақ пен әдіскерімен келісіп жасалады әрине психология - педагогикалық мұғалімнің келісімі болуы керек.

Сабақ барысын қадағалау

- 1.Сабақтың программаға сай болуы
- 2.Сабақ барысы,кезеңі, уақытқа сай келуі
- 3.Оқу принципіне сай келуі
- 4.Жаңа сабақ
- 5.Дамып келе жатқан принципке көңіл бөлу
- 6.Көрнекі жәрдем ақы қолданылған ТСО
- 7.Қорытындылау
- 8.Оқушының өз бетімен қатысуы
- 9.Ауызша және жазбаша тәжірибе
- 11.Оқушылардың білімін тексеру
- 12.Оқушылардың білімділігі тереңдігі
- 13.Бағаның келіспеушілігі,оған түзетулер
- 14.Үй жұмысын ұйымдастыру
- 15.Сабақ өткізілу темп
- 16.Айтылу мен жұмыс істеу
- 17.Фразеологиялық сөздік және стилистикалық жұмыс
- 18.Қарым - қатынастың дамуы, профессионалдык бағыт
- 19.Грамматика лексиканы оқыту
- 20.Оқу техникасы
- 21.Сөйлеу мәдениеті және жазу
- 22.Әдеби шығарманы оқу
- 23.Хаттама жұмыстарының сызбасы
- 24.Мұғалімнің сөйлеуі оның білімділігі
25. Мұғалім сөзі және оның жетістігі

Еңбек сабағының кесте нұсқасын талдау

1. Тақырыбы, мақсаты берілген сабақ жоспарлары болу керек.
2. Жұмыс орынын дайындау (қолданатын материалдар, құжаттарды дұрыс қолдану, оны қадағалау және бірге жұмыс орнында дайындау).
3. Сабақтың тақырыбын айтып оқушылардың алдына мақсат қою:
 - а) не істеу керек және не үшін оқушыларға проблемелық сұрақ;
 - б) берілген тақырыпты қолға алу үшін оқушыларды қадағалау.
4. Дайындалған үстіне дайындала түсу керек және пән аралық байланысты сақтау керек.
5. Дайын жоспарды тағы бір рет тексеріп қолдану керек.
6. Сабаққа дайындығын тексеріп, кемшіліктерін түзете отырып бағалау (көрнекілік, өзін-өзі бағалау, қадағалау)
7. Оқушы еңбегін бағалай отырып жұмыс қиыншылықтарына көмектесу.
8. Топпен жұмыс істеп,бір-біріне көмек көрсет.
9. Қорытынды сабақ мақсатына жетуі, оқушы еңбегін қадағалау,оқушы жетістіктері.

Бейнелеу сабағын талдау кестесі

1. Бейнелеу сабағына талдау мұғалімнің оқушыларға ұсынған жұмысы;
2. Бейнелеу сабағының мақсатына мінездеме, оқушыларға қолдануға болатын және тәрбиелік мәніне көңіл бөлінеді;
3. Талдау формасы және әдісі, мұғалім оқушыларға үйрете отырып берілген тақырыпқа тоқталып кетеді;
4. Мектеп оқушыларының өнер шығармашылықтарына мінездеме;
5. Мұғалімнің оқушыларға үйрету барысында «графикалық ұсыныс» т.с.с өз білгенін жеткізе алуы (қарындашпен есте қалған сызбаларды салу);
6. Технологиялық білім беру;
7. Бейнелеу сабағына мінездеме және мұғалімнің педагогикалық қабілеті;
8. Оқушы жауабын бағалай отырып, жұмыс қиыншылықтарына көмектесу;
9. Жұппен жұмыс істей отырып, көмек көрсету;
9. Сабақ жоспарына сай келуі және сабаққа дайындығы;
10. Ұсыныстар мен ескертулер.

Ән сабағын талдау кестесі

1. Сабақ барысында, қолданысы, әр түрлі әуендер қолдана алуы;
2. Сабаққа әдіс-тәсілдер қолдану;
3. Сабаққа дидактикалық материалдар қолдану;
4. Әуен арқылы бейнелеу;
5. Сабақ барысында тәрбиеге қол жеткізу;
6. Сұраныс және педагогикалық сабақты бағалау;
7. Ұсыныстар мен ескертулер.

Табиғаттану сабақтарын талдау кестесі

1. Сабақ типі;
2. Сабақ мақсаты: білімділік, тәрбиелік, дамытушылық;
3. Сабақ жоспары (тәжірибеден өтушіге, оқушыға) мақсатқа сай келуі, сабақ барысы;
4. Сыныптың сабаққа дайындығы;
5. Сабақ тақырыбында бір бөлімнен екінші бөлімге көшуі;
6. Сабақ кезеңімен мақсатқа жету:
 - а) Үй жұмысын тексеру, үй жұмысына байланысты сұрақ қою, анықтау;
 - ә) Қосымша жауап алу, күнделікті тексеру, оқушыны бағалау;
 - б) Жаңа сабақты түсіндіру, жаңа тақырыпты тақтаға жазу, пәнаралық байланыс жасау, табиғатқа сүйіспеншілігін ояту;
 - в) Сабақ әдіс-тәсіл қолданып оқушылардың жас ерекшелігіне көңіл бөлу;
 - г) Сабақ жайлы әр түрлі әңгіме көрініс арқылы топпен жұмыс жасау.
 - ғ) Өткізілген материалдарды тексеру.
7. Мұғалімнің білімділігі берілген материалдарды жақсы білуі сөйлеу мәдениеті
8. Сыныппен қарым-қатынасы сабақты қызықты өткізуі әртістік қабілеті болу керек.
9. Оқушылардың шығармашылық қабілеті: жұмысқа қызығушылығы, өз бетімен жұмыс істеуі, тәртібі.
10. Гигиеналық тәртіп сақтауы, сабақ барысында жұмысқа қабілеті.
11. Сабақ көрсеткіші, сабақтың мақсатына жету, қатысушылардың білімді меңгергендігі, сабақты қабылдауы.

**Жеке оқушыға оқылған – құрастырылған
психология-педагогикалық мінездемесінің үлгі кестесі**

1. Оқушы туралы жалпы мәлімет (тегі және туған жылы, сыныбы, жалпы қалыптасуы, денсаулығы, отбасы жағдайы, отбасындағы тәрбие)

2. Жұмысқа қабілеті (жұмыс істеуге қабілеті, қандай жұмысқа қабілеті бар екендігі, қатысушылығы, тәртібі, таңдайтын жұмысы, мектептен үйге берілген жұмыс)

3. Қоршаған ортамен қарым-қатынасы (сыныптағы оқушылармен қарым-қатынасы, топпен жұмыс атқаруы, сыныптастарымен берілген тапсырманы атқаруы, өз-өзін қоғамда көрсете алуы)

4. Мектепте сыныптастармен қарым-қатынасы (сыныптастар арасындағы орны, кіммен араласа алуы, сыныптастарымен қақтығыстары бола ма, оның себептері: мектептегі қарым-қатынас)

5. Тәртібі және мінезі

- жалпы үйдегі және мектептегі мінезі (өзін жақсы ұстайды және ұстамды, өзін-өзі қадағалай алады)
- бір күндік жоспар жасайды
- әке-шешесінің, мұғалімнің айтқанынан кетпейді
- тәртіпті көп бұзбайды

6. Оқушының темпераменті және жұмыс атқара алатындығы:

- қажеттілігі және қызығушылығы (әр түрлілігі тереңдігі, оқуға деген қызығушылығы т.с.с.)
- өз-өзіне және адамдармен қарым-қатынасы: қойып алатындығы, жуастығы, қарапайымдылығы, қоғамы өзімшілдігі, көмектескіштігі, ашық, адал, ұятшыл, білгіш т.с.с. жақсы және жаман мінездері.
- ешкімге ұқсамайтындығы және темпераменттік тип;
- көңіл-күй (көңілді, көңілсіз,) мінезінің ауыспалдылығы;
- әр нәрсеге қабілеттілігі.

7. Жалпы қорытынды

Үлгермейтін оқушыларға жекеше жадынама үйлесімі

Осы үлгермейтін оқушылармен жұмыс біріншіден сабаққа қызығушылығын жоғалтады, осыдан оқушыға көмек көрсету қызығушылығын ояту керек. Уақытша оқушыларға өз ойына көмектесуге сендіру керек, оқуға қызығушылығын ояту. Негізгі «карточка» арқылы көмектесуге болады:

- тақырыпқа немесе жаттығуға байланысты өз беттілік жұмыстың астарлы ойы болады;
- жұмыс сырт көз жүргізушілік, шығармамен жазады;
- кесте ретінде көмекші проблемалық тақырып, сызба сурет тақырыпты жеңілдетуге болады, оның көлемін әжептәуір уақыт бөлуі.

Тақырыпты толығымен тексергеннен кейін ғана қателері көрсетіледі. Осы кезде қатысушыларды қинауға болмайды (әр сабақта бір тақырыптан көп жұмыс беруге болмайды)

Негізгі үлгі ретінде іспеттес тақырыпқа және көрсету әдіс-тәсіл тақырыптың элементтері. Ізденіс тақырыптың мақсаты оқушыларды жаңа материалға дайындау және салыстыру.

Негізгі тақырыпты былай ұсынуға болады: ойлау тақырыбы проблемалық тақырып. Шығармашылық тақырып оқушының ой-өрісін дамытуға қажет. Мынадай ұсыныс жасауға болады: ізденіс мінездемесі.

Үлгермейтін оқушыларға арналған он жұмыс ережесі

1. Әр оқушыны қабілетіне сеніңіз, осы сенімді оғанда үйретуге тырысыңыз;
2. Есте сақтаңыз оқушы үшін материалды «түсінуге» арнайы кезең керек;

3. Асықтырмаңыз, шыдамдылық сақтаңыз;
4. Әр сабақ жалғастырушы, әрқайсысы өз үлесін қосады;
5. Оқи алмайтындарға өз-өзіне сендіру керектігін есте сақтаңыз, түсінеді, көбіне бір-біріне ұқсас тақырып беріңіз. Бірін-мұғаліммен шешіп, бірін-мұғалімге айтып отырып, үшіншісін өз бетімен жеке.
6. Үлгермейтін оқушының жұмысын мұқият қадағалаңыз, логикалық жұмыс, ойлау, сезім қызығушылығын қадағалау;
7. Жаңа сабаққа асықпаңыз. Оқытқаныңыздың бастысын алуға тырысыңыз, түсіндіріңіз, қайталаңыз, қорытындылаңыз;
8. Әр түрлі әдіс-тәсіл қолданыңыз;
9. Сыныпты тыңдата алыңыз, өз беттілікке үйретіңіз;
10. Есте болсын, үлгермейтін оқушы ұмтылады, одан жақсы және өте жақсы оқитын дәрежеге жетуге болады.

Педагогикалық тәжірибеден күнделік
«Мектептегі байқау сабағы»
20_____ -20_____ оқу жылы

Қатысушы _____

Топ _____ Гуманитарлық колледж

Бөлім 1. Жалпы мектеп және сынып туралы мәлімет
 (мектеп атауы)

Мектеп директоры _____
 (аты-жөні)

Оқу жұмысының меңгерушісі _____
 (аты-жөні)

Пән мұғалімі _____
 (аты-жөні)

Сынып _____ Сынып оқушыларының саны _____

Қоңырау уақыты және сабақ кестесі

апта күні	уақыт	пәндер	кабинет
Дүйсенбі	8.00-9.45	математика	218

Мұғалім үстелі

Ахметова Нұрилла, Болатов Самат, Қорабаев Серік,
 Иванов Саша, Зорина Наташа, Васильев Сережа т.с.с.

Бөлім 2. Байқау практикасын өту күнтізбелік жоспар

Бөлім 3. Мектептегі машықкер жұмысының мазмұны және талдау

К ү н і	Жұмыс Мазмұны	Психологиялық- педагогикалық талдау		Нұсқаулар	Баға
		жағымды	жетіспеу шілігі		

**Сыныптан тыс жұмыс технология
практикасын ұйымдастыруда**

Болашақ педагогтарды дайындау - сыныптан тыс педагогикалық практиканың ең маңызды бір бөлімі.

Кәсіби ұстаздарды дайындауда педагогикалық практиканың жүйесі өте маңызды болып табылады. Сіз біліммен білікті қаруланған кәсіби ұстаздардың еңбегіне араласып, олардың білім жолындағы жұмысының қиындықтарымен жақынырақ танысасыз. Кәсіпті маман ретінде танылу үшін, сізге жұмыс барысындағы қиын да ұзақ жолдарға төзе білу керек.

Балалармен жұмыс істеуде оқу - тәрбие жұмысы сізден үлкен педагогикалық дайындықты талап етеді.

Педагогикалық практика барысында сізде төмендегідей маңызды кәсіптілік пен бейімділік қасиеттері бойыңызда қалыптасуы керек:

- Балалар ұжымын қалыптастыру керек;
- Балалармен жұмыс істеуде, оларды байқап, талдап, жоспарлау керек;
- Олардың ерекше дарындылығы мен танымдық қасиеттерін бақылап отыру керек;
- Балалармен өз бетіңше тәрбиелік жұмыстарды өткізуің керек;
- Балалардың мәселесін түсініп, шеше білу керек;
- Өзіңіздің эмоциялық сезіміңізді ұстап, өз бойыңыздағы кемшіліктеріңізді жеңе білуіңіз қажет;

Практикада сіздің кәсіптік деңгейіңіз бен дайындық үрдісіңіз тексеріледі. Практикада әрқашан ұзақ және үздіксіз жұмысты талап етеді, осыған сәйкес келешек ұстаздардың шеберліктері қаланады.

«Сабақ беру әдісін кітаптан немесе ұстаздардың сөздерінен үйренуге болады, бірақ бұл әдісті меңгеру ұзақ жылдар тәжірибені талап етеді». Әдістемелік нұсқау сыныптан тыс тәрбиелік практикада және келешек студенттермен жұмыс істеуде қажет етіледі.

Сабақ үстіндегі оқушының білімі мен практикадағы оқушының білімін бағалау

1. Оқушылар мақсат қоя білу керек және өзінің іс - әрекетіне жоспар жасай білу керек.

Практикант

Өз сабағын жоспарлап, оның мақсатын анықтау.

Сабаққа қатысты кейбір мәліметтерді психология, педагогика жағынан ажырату.

Дидактикалық мәліметтерді жинап, техникалық оқудың мақсатымен байланыстыру.

Жоспарланған сабақта танымды іс - әрекет түрлері мен әдістерді пайдаланып, мақсатқа жету.

Оқушы

Сабақтың тақырыбына байланысты өз алдына мақсат қою. Ақпаратты қабылдап, жүйеге келтіру. Техникалық оқуға қарап отырып, дидактикалық мәліметтермен жұмыс істеу. Өзінің іс-әрекетін жоспарлап, сабақтың мақсатымен байланыстыру.

Практикант өзінің іс- әрекеті мен оқушыларды тиімді ұйымдастыра білу қабілеті.

Практикант:

Өзінің іс – әрекетін сабақ үстінде мақсаттары мен тапсырмаға сәйкес тиімді ұйымдастыру.

Өзінің жұмыс орнымен оқушының орнын сабақ мақсатына сәйкес тиімді ұйымдастыру.

Оқушы:

Өзінің сабақ үстіндегі іс - әрекетін берілген тапсырмалар мен мақсатқа байланыстырып, ұйымдастыру.

Өзінің іс - әрекетін жұмыс орнында берілген тапсырмамен байланыстырып, ұйымдастыру.

Практикант өзінің іс - әрекеті мен оқушыларға талдау жасап, бағалай білу қабілеті

Практикант:

1. Өзінің іс - әрекетіне өз бетімен талдау жасап, бағалай білу керек.
2. Оқушының іс- әрекетіне, біліміне, талдау жасап, бағалау.

Оқушы:

1. Өзінің іс - әрекетіне өз бетімен талдау жасап, бағалай білу керек.
2. Басқа оқушылардың іс-әрекетін бақылау және бағалау.
3. Өзінің іс- әрекетіне бақылау жасау.

Алгоритмнің қызметі

Практикант пен оқушылардың әрбір топтама көрсеткішін байланыстыру.

Дамыған қабілетке - 2 балл, дамушы қабілетке – 1 балл, қабілет жоқтығына - 0 балл.

Балл саны қанша көп болса, әрбір топтамада соншалықты жоғары деңгей болады.

Баяндамамен жұмыс

Баяндамаға дайындық бөлімдері:

1. Баяндаманың мақсатын анықтау;
2. Баяндамаға керекті мәліметтерді жинау;
3. Баяндамаға жоспар құру және жинақталған мәліметтерді бөлу;
4. Баяндаманың құрылымы: кіріспе жасау, кіріспе сабақты анықтау, мазмұндау, растау, қорытындылау;
5. Баяндаманың композициясын рәсімдеу;
6. Баяндаманың композициялық – логикалық мазмұнын терең және нақты ашу;

Баяндаманың жоспары ішкі құрылымнан тұру керек. Ол алдын – ала құрылған тақырып пен оның кестесі және бір сұрақтан екінші сұраққа көшу. Баяндаманың композициялық рәсімделуі дегеніміз оның шын сыртқы тілдік құрылымы, ондағы баяндаманың мақсаты стилистикалық айырмашылықтары, көлемі, рационалдық және эмоциялық сәттерінің сәйкес келу бөлімшелерін ашу.

Тәрбие ісінің талдау сызбасы

1. Талдау бөлімі, мақсаттың нақтылығы, тәрбие жұмысының тапсырмасы

- Студенттердің алдындағы тәрбие жұмысының мақсаты?
- Тәрбие жұмысын өткенде сыныптағы атмосфера?
- Тәрбие жұмысының қандай тапсырмасы тәрбиенің шешіміне себеп болды?
- Құрал – жабдықтар тәрбие жұмысының мазмұнын ашуға жауап бере ме?

2. Жоспар бөлімінің талдауы

- Тәрбие жұмысы мен тапсырмасы мақсатқа сәйкес келді ме?
- Жоспарлауға балалар қатысты ма?

3. Тәрбие жұмысына дайындық бөлімі

- Тәрбие жұмысын өткенде оқушылар қалай қабылдады?
- Оларға рөл мен тапсырмалар қалай бөлінді?
- Тәрбие жұмысы кезінде балаларда қандай қабілет, тәжірибе, мінез – құлық айырмашылықтары жетіледі?
- Тәрбие жұмысының сапасы оның өтуіне қандай септігін тигізеді?

4. Тәрбие жұмысына талдау жасау бөлімі

- Тәрбие жұмысының мақсаты орындалды ма?
- Мақсаттары мен тапсырмалары толығымен ашылды ма?
- Тәрбие жұмысының өткізілуі оқушылардың қызығушылығын оятты ма?
- Тәрбие жұмысының тәрбиелік жетілідіру,
- Тәрбие жұмысының өткізілу әдісі оның тапсырмасына сәйкес келді ме?

5. Машықкердің педагогикалық қабілеті мен тәжірибелері

- Ұйымдастыру қабілеті;
- Эрудиция, тіл мәдениеті;
- Педагогикалық ситуацияларды шешуде қабілеттілік көрсету;
- Тәрбие жұмысының өткізілуіне жеке іс - әрекет жасау;

Мұғалімнің сабақ үстіндегі тәрбиелік іс-әрекетіне мінездеме

1. Сабақта шешілетін тәрбиелік тапсырмаларды анықтау;
2. Тәрбие тапсырмаларының шешілу жолдарын көрсету;
3. Мұғалімнің тәрбиелік баға беру қабілетін анықтау;
4. Мұғалім өзінің тәрбиелік қабілетін, өтілетін мәліметтер мен қолданылатын әдістерін,
5. Оқушылардың даму қабілетін талдау;
6. Оқушылардың сабақ үстіндегі ұйымшылдығымен сабақ өту әдісіне мінездеме беру;
7. Оқушыларды тәрбиені сақтауға шақыру біліктілігін талдау;
8. Мұғалімнің жеке тұлға ретінде оқушыларға тәрбиелік дәріс беру септігін мінездеме беру;
9. Мұғаліммен оқушылардың арасындағы қарым – қатынасты сабақ жүргізу әдісін анықтау;

Сыныптан тыс жұмыс түрінің тақырыптары

- 1.«Аналар күні» мерекесі
- 2.«Анамның қолы» шығармашылық жұмыс
- 3.«Отбасы күні» мерекесі
- 4.«Әке жыры» сынып сағаты
- 5.«Сіз өз балаңызды білесіз бе?» пікір – талас
- 6.«Ата –анамен бала қарым - қатынасы» ойын түрінде
- 7.«Ата – аналар беделі» жиналыс
- 8.Отбасы экономикасы
- 9.«Шырақ жалыны» поэзиялық кеш
10. Жас суретшілер көрмесі
11. «Менің алғашқы өлеңім» фестиваль
12. «Біртектілер» жарысы
13. «Біртектілер» атты көңілді кеш
14. Біртектілер көңілді эстафетасы
15. Өткен заманға саяхат
16. «Табиғат үлкен байлық па әлде, тек адам өмір сүру ортасы ма?» атты пікір – талас
17. Қазақстанның алғашқы ұшқыштары
18. Наурыз достарды шақырады
19. «Бесік жыры» мерекесі
20. «Жастар және жас батырлар» сайысы
21. Отбасы қонақтар күтеді
22. Ұлттық дәстүрлер кеші
23. «Жігіт сұлтаны» сайысы
24. «Ұлттық ойындардың тарихы» сынып сағаты
25. Әже сандығының сыры
26. Халық батырлар кеші
27. Атам әжемнің жанында
28. Қара үй. Үй әлем
29. Менің шежірем
30. Ұлттық киімдер кеші
31. Мақал – мәтел- халық өнері
32. Бұл мен және бәрі мен жайында

Оқушылардың тәртібін анықтау кестесі

Күні _____

Аты – жөні _____ жасы _____

№	Оқушылар тәртібінің Тізімі	мүлде жоқ	сәл ғана	жетерлік тей көп	өте көп
1.	Үлкендер мен құрдастарға деген сыйластық				
2.	Өз сезімін бақылай біле ме?				
3.	Өзгелердің ойын тыңдай біле ме ?				
4.	Шындықты айта ма?				
5.	Өз жасына сай өз - өзін ұстай ала ма?				
6.	Шыншыл болуға тырыса ма?				
7.	Ұқыпты ма?				
8.	Батыл ма?				
9.	Көз-қарасын ұстай ала ма?				
10.	Келіспеушілік сезімін ұстай ала ма?				
11.	Қиын жағдайларға төзе ала ма?				
12.	Өз - өзін қорғай алады ма?				
13.	Дені сау ма?				
14.	Өз - өзін ұстай ала ма?				
15.	Көмекті керек ете ме?				
16.	Лидер болуға тырыса ма?				
17.	Әділдікті біле ме?				
18.	Өзінің қатесін мойындай ма?				
19.	Сыныптастарымен бірге ме?				
20.	Жақсы қабылдай ма?				

Ұжым диагностикасы Тәжірибелік әдістер

1. *Тікелей сұрақтар:*
 - Сенің ойыңша дос дегеніміз не?
 - Қандай адамды адал дос деп санауға болады?
2. *Шығарма:*
 - Досымның көрінісі
 - Менің сынып – ұжымым...
3. *Әлеуметтік әдістер:*
 - Ең бірінші кімді қонаққа шақырасың?
 - Ең бірінші, екінші, үшінші кімге сыйлық жасайсың?
 - Сыныптастарыңның ішінде кімге сыр айтар едің?
 - Сыныпта кімнен ақыл сұрар едің?
4. *«Маған өзім жайлы айтшы» әдісі*

«Бәрі мен және менің отбасым жайында» сауалнама

- Отбасы мерекесі маған өте ұнайды, қашан...
- Менің туған күнімде ағам (әпкем) әрқашан...
- Балалық кезді еске түсіргенде, ерекше орын алатыны.
- Мен үйге келгенде бауырсақтың иісін сезгенде, мен...
- Мен үйге шаршап келгенде, мен...
- Жаңа жылда бізде бәрі дәстүрлі...
- Бала кезімде мен атаммен көбіне...
- Мен жылағанда көбіне маған...
- Менің інім жылағанда, мен жай ғана...
- Маған үйде «Жұмыртқа тауықты оқытпайды» дегенде...
- Менің туған күнімде, мен...
- Менің көңіл – күйім нашар болғанда, менің анам...
- Менің әжемнің туған күнінде мен әрқашан...
- Бізге қонақтар келгенде...
- Үйде пирог жасағанда...
- Анам «Бір құмалақ бір қарын майды шірітеді» дегенде...
- Менің әжем «Көз көреді, бет ұялады» дегенде...
- Менің әжем «Ұялмаған жолда қалмайды» дегенде...
- «Асықпаған арбамен қоянға жетеді» дегенді естігенде...

Сынып сағаты: «Менің шежірем»

ТАПСЫРМАЛАР: Өзінің шежіресіне, салт – дәстүріне, отбасы тарихына деген қызығушылық сезімін ояту; Отбасы салт – дәстүріне деген ой - өрісін дамыту; Ата – баба тектерін сақтауға тәрбиелеу; Өзінің отбасына деген мақтаныш сезімін, ата – бабасына деген сыйластығын қалыптастыру.

Конкурс 1. «Сенің есімің»

- а) Сіз өз есіміңіз жайлы білесіз бе? Қандай мағынаны білдіреді?
- б) Ата – аналар туралы ән.

Конкурс 2. «Адам есімі жайлы өлеңдер»

- (бұл өлеңді кезекпен айтады, ең соңғы орындаған адам жеңімпаз атанады).

Конкурс 3. «Сіз қай жерденсіз?»

- Сіз қай жерденсіз деген конкурсты бастаймыз.Сізге есімді ата – анаңыз қойды. Ал тегіңіз ше? Сіздің әкеңізге атаңыздан берілді, ал атаңызға оның атасынан берілді. Ең бірінші кім болған және ол неге олай аталған?

- Конкурс 4. «Менің шежірем»

Қазір өткен өмірге шолу жасайық.Әрбір адам өзінің ата – бабасын білу керек. Ол бізге ертеден солай жеткен. Қараңыздаршы, біздің шежіреміз қандай керемет! Шежіреге үңілсек. Сіздің ата – бабаңыз, сіздің түбіріңіз – сіздің шежіреңіз. Келешекте сізде ұрпақ жалғастырушысыз, сіздің немерелеріңізде сізді мақтан тұтатын болады. Алыста жүрсекте бір–бірімізбен туыстық қатынаста екендігімізді мойындаймыз. Біз үлкен бір талдың тамыры мен жапырақтарымыз. Сондықтанда адамдар өздерінің туып өскен жерін отан деп атайды.

- Конкурс 5. «Қызым саған айтам, келінім сен тыңда»

Жарысқа қатысушылар бұл жөнінде мақал–мәтелдер іздейді. Әрбір топтан бір ойыншы шығып, жазған мақал – мәтелдерін оқиды. Кімде көп мақал – мәтел болса, сол жеңімпаз атанады.

Конкурс 6. «Ұлттық отбасы тағамы».Әркім алдын – ала дайындаған ұлттық тағамдарын ұсынады және дайындау әдісін көрсетеді.

Педагогикалық практика күнделігі
20__ жылдан - 20__ жылға дейін
«Сыныптан тыс жұмыс технологиясы»

Гуманитарлық колледждің

_____ тобы студенті аты – жөні, тегі

1. Бөлім. Мектеп және сынып туралы жалпы мағлұмат

_____ Мектептің атауы

Мектеп директоры: _____
(Аты-жөні, тегі)

Тәрбие ісінің меңгерушісі: _____
(Аты-жөні, тегі)

Сынып жетекшісі: _____
(Аты-жөні, тегі)

Сынып: _____

Сынып оқушыларының тізімі:

- 1.
- 2.

II-Бөлім. Сабақ және қоңыраулар кестесі

III-Бөлім. Мектептегі машықкердің тәрбие жұмысының мазмұны.

К ү н і	Жұмыс мазмұны	Психологиялық- педагогикалық талдау		Ұсыныстар	Баға
		жағымды	жетіспеу шілігі		

**Педагогикалық практиканың бағдарламасы
«Сыныптан тыс жұмыс технологиясы»**

К Ү Н І	Жұмыстың мазмұны	Ұйым дасты рылған жұмыс	Бірлес кен жұмыс	Жауап тылар
	1. Мектеппен, сыныппен, сынып жетекшісімен танысу.			
	2. Сынып жетекшісінің жоспарын оқу. Күнтізбелік жоспардың құрылуымен, педагогикалық практиканың өтілуімен танысу.			
	3. Оқушылармен, оқытушының тәрбие жұмысының жоспары жөнінде әңгіме жүргізу.			
	Педагогикалық практиканың күнтізбелік жоспарының құрылуы.			
	4. Балаларды оқыту әдісі.			
	5. Үзіліс			
	6. Мұғалімнің тәжірибесі мен сабаққа қатысуы.			
	7. Жеке оқушымен танысу 8. Тәрбие бөлімі			
	Күнделік мазмұны			
	9. Бірлесіп және топтасып жасалған жұмыс.			
	10. Сынып бұрышының әзірленуімен жұмыс.			
	11. Ата-аналарға арналған анкетаға дайындық және оны өткізу.			

**Сыныптан тыс кештерге дайындалу бойынша
нұсқаулар**

1. Аты
2. Мақсат, міндеттері
3. Құралдар
4. Өткізу формасы
5. Барысы

Атында сыныптан тыс кешінің тақырыбы шығады. Ол формасы бойынша ықшамдалған, тартымды болу керек және мазмұнын нақты айқындау керек.

Мақсат: жұмыстың жалпы бағыты ретінде қалыптасады.

Міндеттері: нақты сапаларды дамытуға бағытталуы керек, сыныпқа қатынасы және кештің мазмұнын ашу керек.

Құралдар: түрлі көрнекіліктер, ойыншықтар, сызбалар, әдебиет, декорациялар, аудио-видео жазбалар.

Формасы: викторина, конкурстар, сачхаттар, сайыстар және т.б.

Мазмұны: кеш тәрбие әдістерінің мазмұнын бейнелейді.

Сабақтың барысы негізгі төрт кезеңнен тұрады:

1. Ұйымдастыру кезеңі (1-3 минут).

Мақсаты: балаларды жұмыстың басқа түріне ауыстыру, қызығушылықтарын ояту және жағымды эмоцияларын ояту.

2. Енгізу бөлімі (9-15 минут).

Мақсаты: балаларды белсендіру, оларды шығармашылық істерге қатыстыру түрлі әдістерді қолдануға болады:

ребус, кроссворд, шараду, басауыртқыштар, мәселелі әңгімелер және т.б.

3. Негізгі бөлім (20-25 минут), уақыты бойынша ең ұзағы.

Мақсаты: кештің негізгі идеяларын іске асыру ерекше эмоционалдық атмосфераны қажет етеді.

4. Қорытынды бөлім (9-11 минут). Рефлексия.

Мақсаты: алған тәжірибелерді балалармен жүйелеу.

Нақты тапсырмаларды қолдану: кроссвордтар, кіші-викториналар, ойын жағдайлары формасында және т.б.

Балаларды бақылауға күнделік жүргізу

Бақылау күнделігіне қалың дәптер арнаған дұрыс. Әр балаға 3 - 4 беттен арнау керек.

1 бетіне келесі мағлұматтарды енгізуге болады:

- Баланың аты-жөні;
- Туған күні, айы, жылы;
- Ата - анасы туралы мәліметтер: аты-жөні, жұмыс орындары;
- Тұратын жері;
- Отбасы құрамы;
- Тұрмыс жағдайлары;
- Баланың денсаулығы.

Күнделік жүргізу барысында баланың әр жағдайда өзін әр түрлі көрсетуі туралы үнемі жазып отыру.

Балаларды бақылауға, зерттеуге болатын негізгі бағыттар:

I. Жақсы көрсетулер:

1. Жақсы сапалары;
2. Баланың қызығушылығын дамыту, тереңдету, тұрақтату;
3. Бастама, өз бетімен.

II. Ұжымға қатынасы:

- Бала өзін ұжымда қалай сезінеді;
- Жолдастарына қалай қарайды;
- Кіммен ойнауды ұнатады;
- Кіммен достасады;
- Басқа балалардың оған қатынасы.

III Еңбекке қатынасы:

- Еңбек машығының дәрежесі;
- Еңбектің қандай түрімен қызығады;
- Жұмыс барысындағы тәртібі;
- Бастаған ісін аяқтай ма;

IV. Ойлау қабілетінің ерекшеліктері:

- Қандай білімі бар?
- Көңілі, қабылдау, есте сақтау ерекшеліктері;
- Сөйлеу, сөздік құрамды дамыту.

Күнделікте балаларды күнделікті өмірде бақылау нәтижесі болуы қажет. Күнделік практиканттың жұмыс тәжірибесін өзіндік жалпылау болып табылады.

Сынып оқушыларының ұжымын зерттеу сызбасының үлгісі

1. Оқушылар ұжымы туралы жалпы мәліметтер

(сынып қашан қалыптасты; ондағы оқушылар саны; олардың ішіндегі ұлдар және қыздар; оқушыларды үлгерімі бойынша бөліп тастау және т.б.).

2. Сынып ұжымының іскер (формальдық) құрылымына мінездеме:

- сынып оқушыларының ұйымшылдық және ұйымдастырушылық қабілеттері (кіші сынып оқушыларының педагогикалық талаптарға қатынасы; ұжымдағы қоғамдық ойлардың барлығы, өзара талап ету және өзара көмек беруді көрсету; белсенділердің өзіне және ұжымның басқа мүшелеріне талап қоя білуі, бірігіп жұмыс жасауды және өзара бақылауды ұйымдастыра білу).

3. Сынып ұжымының дербес құрылымының мінездемесі:

- сыныптағы қалыптаспаған лидерлердің барлығы, олардың сыныпқа және бөлек оқушыларға ықпалы;

- қалыптаспаған топтардың барлығы, оның себебі, олардың істерінің бағыттылығы, оқушылардың топқа бірігу негіздері, олардың сынып жұмыстарына қызығушылық деңгейлері;

- қыздар және ұлдар арасындағы өзара қатынасының ерекшеліктері; сынып оқушыларының арасында жолдастық, достық қатынас және т.б.

4. Сынып ұжымы жұмыстарының мазмұны:

- оқушылардың оқу-танымдық жұмыстары (бөлек пәндер бойынша оқушылар үлгерімінің жалпы мінездемесі, оқу жұмыстарына өзара көмек беретін ұйымдар, сабақтағы тәртіп, үй тапсырмасын өзіндік орындау дәрежесі және т.б.).

- оқушылардың оқудан тыс жұмыстары (бірлескен жұмыстар түрлері және оларға кіші сыныптардың қатысуы; оқудан тыс жұмыста оқушылардың белсенділік және дербестік көрсетуі; оқушылардың үйірмелерге, спорттық секцияларға, шығармашылық ұжымдарға қатысуы; сынып оқушыларының қосымша білім мекемелеріне баруы және т.б.).

5. Жалпы тұжырымдар:

- сынып ұжымының даму деңгейінің мінездемесі;
- сынып ұжымының тәрбиелік деңгейінің мінездемесі;
- оқушылар ұжымын алдағы қалыптастыруға ұсыныстар.

Машықкер міндеттенеді:

- мектептің жұмыс кестесі мен ішкі ережелерін сақтауға;
- өз сыныбындағы сабақтарға сабақ басталарда келіп, біткен соң кетуге;
- мұғалімдер мен машықкер-студенттерді аты-жөнімен атауға;
- мектеп оқушыларымен, мұғалімдермен, ата-аналармен, оқытушылармен сыпайы, мұқият, жақсы қарым-қатынас жасауға;
- практиканың барлық міндеттерін орындауға. Есептері мен мінездемелерін 12.03.2010ж. дейін колледжге 104 кабинетке тапсыруға.
- этикет талаптарын сақтауға, мұғалім мамандығына сәйкес киінуге;
- практиканы босатқан жағдайда (ауырған немесе басқа да себепті жағдайларда), кешіккенде, мектепке телефонмен хабарласу; мектепке келген бетте бірден оқу ісінің меңгерушісіне жолығып, практикадан кешіккен, босатқан себептерін түсіндіріп, қажетті құжаттарды тапсыруға;
- мұғалімдерді өзінің сабаққа келгендігі жөнінде хабарландыруға.

Студент тиісті емес:

- мектепте сырт киіммен және бас киіммен жүруге;
- сыныпқа қоңыраудан кейін кіруге;
- сабақ үстінде кіруге;
- мектепте немесе мектеп маңында шылым шегуге;
- жағымсыз қылықтар көрсетуге немесе тәртіпсіздік көрсетуге.

Студент мектеп әкімшілігінің, мұғалімдердің, әдіскерлердің, директордың оқу-өндірістік жұмысы бойынша орынбасарының көмегіне жүгіне алады.

« _____ » пәні бойынша

«Сыныптан тыс жұмыс технология» практиканың қорытындысының есебі

_____ (Аты – жөні), топ студенті

1. Практика қай мектепте және сыныпта өткізілді. Оқытушымен, әдіскер.
2. Практика бағдарламасы, оның тапсырмасы және барлық жұмыс түрі.
3. Сынып сағатына дайындықпен, өтілуіне талдау жасау.
4. Қай мұғалім сіздің қолданған әдістеріңізді қолдап, өз сынып сағаттарында қолданды?
5. Тәрбие жұмысының әдістерінде жаңадан нені білдің және үйрендің?
6. Тәрбие жұмысында жаңа технологияларды қолдану әдісі.
7. Сынып сағатына дайындық пен өткізілу кезінде қандай қиындықтарды сездің және әдіскер мен педагогикалық практика мұғалімі қандай көмек көрсетті?
8. Тәрбие жұмысының әдісі қандай дәрежеде?
 - теориялық білімнің педагогикадағы, психологиядағы және әдістемедегі сапасы;
 - оларды практикада қолдана білуі;
 - Сіздің тәрбие жұмысыңыз мақсат пен тапсырмаға сәйкес келді ме?
 - Практикалық әдіске дайындық пен өткізу кезінде ұйымдық шығармашылық жұмыс пен оқушылардың танымдылығын ұйымдастыру;
 - Сыныптан тыс тәрбиелік жұмыс кезінде балаларды ұйымдастыра білу;
9. Практика әдіскері мен педагогика - психология мұғалімінің атына тілек;
10. Сынып жетекшісінің жұмыс әдісін қандай дәрежеде қолдандыңыз:

Ескертулер үшін

ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ЖАЗҒЫ ПРАКТИКА

**Барлық мамандықтар бойынша
студенттер және колледж әдіскерлерге арналған
әдістемелік нұсқаулар**

Құрметті оқушылар!

Жазғы практика балалар мен жеткіншектер өміріне, психикасын және денсаулықтарын, сапалы демалыстары мен дамуын толық жауапкершілікке алатын өзіндік педагогикалық жұмыс болып табылады.

Бұл жұмыстың уақыты мен өтетін орны да ерекше. Демалыс уақыттары балалар өздерін, қоршаған ортаны мүлдем басқаша қабылдайды және өздерін күтпеген жақтардан көрсетеді. Сондықтан да лагердегі дене тәрбиесі-спорттық жұмыс мұғалімдерінің қызметі көпфункционалды және түрлі білім мен икемділікті талап етеді. Балалар сауықтыру лагері сіздер үшін тек педагогикалық практикадан өту орны ғана емес, сонымен қатар тәрбие факторы әрі кәсіби қалыптасу болып табылады.

Сауықтыру лагеріндегі дене тәрбиесі

Дене тәрбиесінің міндеттері – денсаулықты орнықтыру, қозғалыс икемділіктерін дамыту, балалардың дене тәрбиесі және спортқа деген қызығушылықтарын ояту.

Негізгі талаптар:

- 1) балалар жасына сәйкес келу (7-9,10-11,12-13,14-18 жас), олардың денсаулық жағдайларын, дене тәрбиесін дамыту және дайындық;
- 2) лагерь режимінің бір бөлігі болу;
- 3) балалар қызығушылығына жауап беру;
- 4) дене тәрбиесі сабақтарын өзіндік, жүйелікке тәрбиелеу;
- 5) әртүрлі болу.

Дене тәрбиесі жұмысының формалары

- 1) күнделікті таңертеңгілік гигиеналық гимнастика;
- 2) дене тәрбиесіне дайындықпен айналысу;
- 3) тұрғылықты жерлерде жорық ойындары;
- 4) үйірмелер;
- 5) жүзуді үйрену;
- 6) спорттық жұмыстар;
- 7) дене тәрбиесі және спорттық кештер
- 8) нұсқаулар.

Сауықтыру лагеріндегі міндеттер

Лагерь менгерушісі және топ жетекшісі:

- 1) жалпы басшылық етеді, лагерьдегі дене тәрбиесі ойындарына жауап береді;
- 2) сабақ өткізу жағдайын жасайды;
- 3) дене тәрбиесі жұмыстарын бақылайды.

Дене тәрбиесінің жетекшісі

- 1) лагерь топ жетекшілерімен бірігіп спорттық-массалық жұмыстардың жалпы жоспарын құрады;
- 2) тәрбиешілермен, топ жетекшілерімен, дене тәрбиесі белсенділерімен нұсқау өткізу;
- 3) топтардың үйірме сабақтарын ұйымдастырады;
- 4) таңертеңгілік гигиеналық гимнастиканы, тұрғылықты жерлерде серуендер, ойындар өткізеді;
- 5) жүзу жөніндегі жетекшіге көмек береді.

Жүзу жөніндегі нұсқаушы

- 1) дене тәрбиесі жетекшісімен бірігіп спорттық жарыстар өткізеді;
- 2) жүзуге үйретеді;
- 3) жүзу құралдарын дайындайды.

Ертеңгілік гигиеналық гимнастика

Жаттығу күн сайын 15 минут аралығында өтеді. Ауа райы жақсы күндері жаттығу алаңда немесе стадионда барлық топпен бірге өтеді. Жауынды-шашынды күндері жаттығу жақсы желдетілген жайларда өткізіледі. Жаттығудағы киім қалпы.

Ауа райы жылы күндері балалар жаттығуға жеңіл спорттық киімдерін киеді (майка, шолақ дамбал); суық күндері жаттығуға арналған қалың киімдерін киеді. Жаттығу жүргізу барысында балаларды топтық колонналар линиясына сапқа тұрғызады. Жетекші жалпы қатардың ортасында бірінші саптан 10-15 м қашықтықта тұруы керек.

Тәрбиешілер және топ жетекшілері өз жасақтарының қатарына қарап ертеңгі гигиеналық гимнастиканы орындайды. Бір мезгілде олардың тәртіптері мен жаттығуды дұрыс орындауларын қадағалайды. Жаттығуға дәрігер қатысуы қажет (медбике). Ертеңгілік гигиеналық гимнастика жетекшінің «Қайырлы таң, балалар!» деген амандасуымен басталады. Ертеңгілік гигиеналық гимнастика 8-12 жаттығудан тұрады. Комплекс ортасында жүктеме бірте-бірте көтеріледі, ал соңғы 2-3 жаттығуда қайта төмендейді. Жаттығу орындау барысында демалу мүшелерін, сымбаттылықты сақтау, жаттығуларды қажырлы, айқын істеу қажет. Әрбір комплекстік жаттығулар 6-10 рет орындалады. Комплекс жүру, бір орында тұрып жүгіру немесе дистанцияны ұстап тартылу және демалу жаттығуларын жасаудан басталады; қолға, денеге, аяққа жаттығулар жасау, құрама жаттығулар, комплекс соңында демалу жаттығуларына сәйкес секіру және орында жүру (1минут) жаттығулары.

Бірінші мезгілге ертеңгілік гигиеналық гимнастиканың 2-3 комплексін үйреніп алулары керек, топтар арасында ертеңгілік гигиеналық гимнастиканың үздік орындаушысы жарысын өткізу. Кішкентай сынып жасындағы балалармен жаттығу жұмысын бөлек 12 минут аралығында дене тәрбиесі жетекшісінің нұсқауымен жүзу жөніндегі нұсқаушы, тәрбиеші, топ жетекшілері өткізеді.

Шынығу

Табиғат күштерінің көмегімен шынығу (ауа, күн, су) денсаулықты орнықтыруға, пайдалы гигиеналық дағдыға ие болуына септігін тигізеді.

Шынығу процедураларын бірте-бірте, жүйелеп және балалардың жеке ерекшеліктерін есепке ала отырып өткізеді. Шынығуға ауа, күн, су процедуралары кіреді – сүртінуге, ақтарып құю және шомылу. Процедураларды әртүрлі денені шынықтыратын жаттығулармен өткізу керек.

Ауамен шынығу (ауа ванналары) процедурасын 18 ден 20 градус цельсия ауа температурасында қолданады. Ауа ванналарын шолақ дамбалда (қыздар шомылғы киімдерінде) қабылдайды. 14-17 градус температурасында балалар қалың шынығу космтюмдерінде болулары керек. Ауа ванналарын таңертең және кешқұрым 10-15 минут ұзақтығында қабылдайды, ал мезгіл ортасында 2 және одан да көп сағатқа созуға болады.

Күнмен шынығу (күн ванналары) процедураларын жабдықтандырылған қалқалармен, саңырауқұлақтармен су қоймасы жағасында өткізу. Ең жақсы уақыт 10-нан 12 ге дейін және тамақтанып алғаннан кейін бір жарым сағаттан ерте емес. Бірінші сеанс ұзақтығы – 5-10 минуттан ұзақ емес. Денені тегіс күнмен әшкерелейді: ең алдымен кеуде, сосын іш, кейін арқаның оң, сол жақтарын. Барлық балаларда жеңіл бас киімдері болу керек. Күн ванналарын күн сайын 5 минутқа ұзартып отырады және мезгіл ортасында оны 7-10 жастағы балалар үшін 20-40 минутқа, 11-15 жастағы балалар үшін 50-60 минутқа ұзартуға болады.

Сумен шынығу – сүртінуге, ақтарып құю және шомылу.

Сүртінуге – күн сайын таңертеңгі жаттығудан кейін денені сулы қолмен сүртінуге, алдымен қолды, мойынды, кеудені, арқаны, ішті, аяқтарын, сосын денені құрғақ орамалмен сүрту. Сүртінуге ұзақтығы күнсайын 5 минут.

Ақтарып құю – денеге суды қолмен, шелекпен, құмықпен құйып отырады, су құю ұзақтығы күн сайын 30 секундтан 2 минутқа дейін, су температурасы бастапқыда 29-30 градус.

Шомылу – су таза, жаға құмды, жаға бойының ұзындығы 30 метр, ені 15 метр болуы керек. Ағу жылдамдығы қатты емес (минутына 10 метр).

Су қоймасының ені 20 метрден, тереңдігі 120 см. көп болмауы керек. Түбі қатты, тегіс, шұңқырсыз, ортасына қарай төменірек. Су қоймасының ауласы қоршатылады. Шынығу орындарын құтқару және оқу құралдарымен жабдықтау керек (құтқару орталары, жүзу тактайшалары, доңалақтар, доптар, сонымен қатар құтқару қайықтары).

Спартакиада

Спартакиада барлық мезгіл бойы 2 кезеңде өтеді:

- 1) топтағы сайыстар;
- 2) жалпы лагерлік сайыстар (топтық);

Спартакиада өткізу дайындықтарын және қорытынды өткізуді қосады.

Топтағы сайыстарды 2-3 күн аралығында өткізеді, мәселен:

- 1 күн жүгіру 30-60метр, жүгіріп ұзындыққа секіру;
- 2 күн – жүгіріп жоғарыға секіру,
- 3 күн – винтовкадан ату, ойындар.

Финалдық сайыстар 2 күн өткізіледі.

- 1 күн – спорттық ойындар сайысы;
- 2 күн – жүзу бойынша жарыстар (немесе «Нептун» мерекесі).

Спартакиада финалдық бөлімінің ашылу және жабылуы салтанатты түрде, безендірілген лагерь стадионында жалаудың төмен түсірілуімен өткізілуі тиіс.

Спартакиада жағдайы туралы

I. Спартакиада мақсаты мен міндеттері:

Спартакиада «Спорт – дені сауды жақсы көреді» ұранымен өткізіледі. Сайыстар балаларды сауықтыру, оларды дене тәрбиесі мен спорт жүйелі сабақтарына қызықтыру мақсатында өткізіледі.

Спартакиада міндеттері.

1. барлық оқушыларды сайысқа қатысуға шақыру;
2. көптеген комплекс нормаларын өткізуді дайындау;
3. көпсайыс бойынша лагерьдің үздік спортшылары мен топтарын анықтау.

II. Спартакиаданы өткізу уақыты мен орны.

Спартакиада 2 кезеңнен тұрады:

Біріншіден:отрядтағы сайыстар;

Екіншіден – финалдық, жалпы лагерьлік сайыстар.

Бірінші кезең сайыстары бекітілген кестеге сәйкес лагерь стадионында және су станцияларында өткізіледі.

III. Спартакиаданы басқару.

Спартакиададағы сайыстарды жалпы басқару дене тәрбиесі, бастаушы және жүзу жөніндегі нұсқаушы педагогтарына жүктеледі. Топ сайыстарын әр топтың жетекшілері, тәрбиешілері және дене тәрбиесі белсенділері ұйымдастырып, өткізеді. Спартакиаданың финалдық сайыстарын лагерьдің қазылар алқасы өткізеді.

IV.Спартакиада сайыстарының бағдарламалары мен шарттары

Топтық сайыстар бағдарламасына кіреді:

А) 7-9 жастағы балалар үшін (3 топтар):

30 метрге жүгіру, жүгіріп ұзындыққа жоғарыға секіру, 25 метрге жүзу, доппен эстафета және кіші-баскетбол;

Б) 10-11 және 12-13 жастағы балалар үшін (2 топтар):

-көпсайыс – 30-60 метрге жүгіру;

жүгіріп ұзындыққа, жоғарыға секіру;

теннис добын алысқа лақтыру;

25 м. және 50 м. жүзу уақыты шектеусіз;

волейбол, қол добы және стөл теннисі.

В) 14-15 жастағы балалар үшін (1 топтар): көпсайыс – 60м. жүгіру, 300м. кросс (қыздар) және 500 м. (ұлдар), жүгіріп ұзындыққа, секіру, теннис добын алысқа лақтыру, 50 м. жүзу, волейбол, қол добы, кіші-баскетбол және стөл теннисі.

Спартакиада финалдық сайысының бағдарламасына кіреді:

А) 7-9 жастағы балаларға:

30 метрге жүгіру, жүгіріп ұзындыққа секіру, теннис добын алысқа лақтыру, 25 м. жүзу уақытты есепке ала отырып;

Б) 10-11 жастағы және жеке 12-13 жастағы балаларға:

-көпсайыс – 30(60)м. жүгіру, жүгіріп ұзындыққа секіру, теннис добын алысқа лақтыру, 25 м.немесе 50м., уақытты есепке ала отырып жүзу;

В) 14-15 жастағы балаларға: көпсайыс – 60 м. жүгіру, жүгіріп ұзындыққа секіру, теннис добын алысқа лақтыру және 50 м. жүзу.

Сонымен қатар, спартакиада сынағынан тыс волейбол, кіші-баскетболдан, футболдан, стол теннисінен жасақ топтары аралығында блицтурнирлер өткізу (үлкендерге бөлек, ортаңғыларға және кішілерге).

V. Сайысқа қатысушылар және топтар құрамы.

Топтағы сайыстарға қатысуға дәрігердің рұқсаты бар барлық оқушылар шақырылады. Финалдық сайыстарға жасақ топтары қатысады: әрбір топқа 5 қыз бала және 5 ұл баладан. Сайыстың кез-келген түрінде топтың қатысушыларын ауыстыру шектелмейді.

VI. Қорытындылау және жеңімпаздарды марапаттау.

Көпсайыс бойынша жеке біріншілік балалар мен қыздар үшін жастары бойынша бөлек анықталады. Жеке сайыстар жеңімпаздарын сыйлықтармен және мақтау қағаздарымен марапаттайды, ал екінші, үшінші орын алғандарды – тек мақтау қағаздарымен.

Көпсайыс бойынша топтық біріншілік сайыстың барлық түрі бойынша неғұрлым көп ұпай жинағаны бойынша анықталады.

Спорттық ойындар бойынша блицтурнир жеңімпаздары да сыйлықтармен және мақтау қағаздарымен марапатталады, екінші, үшінші орын алғандар – мақтау қағаздарымен.

«Нептун» сулы спорттық мерекесі

Мерекені кезекшілік соңында, жүзу жөніндегі жұмысты қорытындылау кезінде жүргізеді. Мерекені дайындауды лагерь меңгерушісі мен үлкен бастаушы басқарады. Мереке бағдарламасын құруды лагерьдің жүзу жөніндегі нұсқаушысына, дене тәрбиесі және саздық жұмыс бойынша педагогтарына жүктейді.

Топ жетекшілері және тәрбиешілер басшылығымен балалар мыналарды дайындайды:

- құрал-жабдықтар, сахналау, ойын, би костюмдерін, маскалар;

- «Нептун» киімдері, оның нөкерлерін;

- «Русалкалар», «Дельфиндер» тақпақтарын, өлеңдерін шығарады.

Мерекеді көрсету жүзулерін, фигуралық жүзулер, суға секіруді өткізу. Ауысым басында, массалық шомылу барысында суға Нептунның барлық балалар жүзуді үйренді деген бұйрығымен бөтелкені лақтыруға болады. Бұйрықты жалпы лагерлік жиналыста хабарлау қажет, кейін су станциясынан шығаруға болады. Мерекеге санаулы күн қалғанда жүзу бойынша топтық жарыстар өткізіледі, онда үздік жүзушілер айқындалады.

«Нептун» мерекесінің жоспары

Мерекені салтанатты түрде ашуға бекітілген уақытта су станциясының жанындағы жерде жалпы лагерьлік жиналыс өтеді.

Жасақ басшылары үлкен топ жетекшісіне Нептун бұйрығының орындалғаны туралы рапорт береді: қанша бала жүзе біледі, кім жүзуді үйренбеді. Су станциясына Нептун өзінің нөкерлерімен («русалкалар», «дельфиндер», «балықтар») қайықта жүзіп келеді. Нептун шығады, үлкен топ жетекшісі оған балалардың саны, жүзуді үйренгендері және үйрене алмағандар туралы рапорт береді. Нептун балаларға қысқа ғана сәлем беріп, лагерьдегі үздік жүзгіштер мен

өзінің нөкеріне сайыс жалауын көтеруді тапсырады. Нептун жүзуді үйренбеген балаларды жазаға алуды бұйырады.

Жасақтар арасындағы сайыс басталады. Бірінші болып 7-9 жастағы оқушылар 25 м қашықтыққа жүгіреді. 10-13 жастағы оқушылар 50 м қашықтықта, үлкен жасақтың балалары 50 немесе 100м қашықтықта (бастау сәтінің ережесін және жүзудің әдістерін алдын ала хабарлап қояды). Жарыстың соңында Нептун жеңімпаздарды сыйлықтармен, мақтау қағаздарымен марапаттайды.

Мерекенің екінші кезеңі басталады: «дельфиндер» жүзудің әртүрлі спорттық тәсілдерін көрсетеді, «русалкалар» музыкамен фигуралық жүзуді көрсетеді, «балықтар» суға секіруді көрсетеді, арнайы дайындандырылған жас жүзгіштер тобы батқандарға көмек көрсетеді, суға комикалық секіру (жалғыз және топпен) және т.б.

Мерекенің осы бөлімінің бағдарламасына жүзудегі әртүрлі эстафеталарды, құрама эстафеталар, қосымша жүзулер, сонымен қатар судағы ойындар және т.б.

Дәрігерлік – педагогикалық бақылау

Балалар организмінің физикалық жүктемелерге реакцияларын анықтауға субъективтік және объективтік әдістер көмегі арқылы қол жеткізіледі.

Субъективтік әдіс: сұрау, терінің бөлінуін, тыныс алуын және терінің өңін қадағалау.

Объективтік әдіс: жүрек соғысын, тынысын, дене қысымын, температураны, дене салмағын, қолды қысу күшін тіркеуге алу. Жарыс өткізу барысында дәрігер қатысуы міндетті. Жарыс алдында дәрігер бағдарламамен және оны өткізу жағдайларымен, ұзақтығы және жүктеме көлемімен танысуы қажет.

Балалардың шаршау белгілерінің шамамен алғандағы сызбасы

Белгілері	Қалыпты Жүктеме	Үлкен	Жоғары
Тері реңі	Аз ғана қызару	Күрделі қызару	Қауырт қызару, құп-қу болып кету
Тершеңдік	Аз ғана	Үлкен (белден жоғары)	Ерекше қауырт денедегі тұздардың томпаюы
Тыныс	Жиіленген, тегіс	Едәуір жиіленген. Ауыз арқылы мерзімді тыныс	Қауырт жиілену Ауыз арқылы жоғарғы тыныс алу, тынығу
Қозғалыс	Сергек жүріс	Сенімсіз адым, теңселу.	Қауырт теңселу.
Көңіл-күйі	Ешқандай арыз жоқ	Шаршау, аяқ ауыруына арыздар, тынығу.	Шаршау, бас ауруына арыздар, жүрек айну.

Жазғы практика бойынша практикант есебіне талаптар:

1. Лагерь туралы қысқаша мәлімет: базасы, орналасуы, санитарлық-гигиеналық режимі, тәрбие жұмысының ойындары және т.б.
2. Практиканттарға қандай тәрбиелік тапсырмалар қойылды және лагерьдегі жұмыс барысында қалай іске асты.
3. Жасақ мінездемесі, қыздар мен балалар саны, олардың жастары, психологиялық ерекшеліктері, тәртібі, қоғамдық жұмыстарға қатынасы және т.б.
4. Қандай спорттық жұмыстар, қанша және қандай спорттық кештер жүргізілді, ұнамды және ұнамсыз жақтарды талдау, кемшіліктер, олардан шегіну жолдары.
5. Практикалық жұмыста қандай қиындықтар орын алды және олар қалай шешілді.
6. Лагерьдегі практиканы ұйымдастыру жұмыстарына бағытталған практиканттың ескертулері мен тілектері.

Практиканың қорытындысы бойынша есеп, мінездемені практикант колледж директорының оқу-өндірістік жұмыс жөніндегі орынбасарына 10 қыркүйекке дейін өткізеді.

**ӨНДІРІСТІК ДИПЛОМ АЛДЫ ПРАКТИКА
(әдістемелік нұсқаулар)**

Құрметті студенттер!

Гуманитарлық колледж студенттерінің кәсіби практикасы оқу процесінің құрама бөлігі болып табылады.

Практикалық оқудың мақсаттары – теориялық білім барысында алған білімдеріңізді тереңдету және жүйелеу, педагогикалық ұжым жұмыстарына қатысу.

Кәсіби практика Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігінде бекітілген оқу жоспарларына сәйкес ұйымдастырылады.

Диплом алдындағы практика оқу жоспарында қарастырылған теориялық курстарды өткеннен кейін және оқушылардың барлық емтихандар, сынақтардан кейінгі оқуды аяқтау кезеңі болып табылады.

Диплом алды практиканың міндеті мамандық бойынша алған білімді жалпылау және дамыту, бейімделу және машықтану болып табылады:

-балаларды тәрбиелеу және оқытудың жаңа технологияларымен практикада таныстыру;

-мектеп, мектепке дейінгі мекемелер жұмыстарының шарттарымен, оқу-тәрбиелік процессті жоспарлау жүйесі, жеке мұғалімдер және тәрбиешілермен таныстыру;

-мұғалім, сынып жетекшісі, тәрбиешілердің оқу-тәрбиелік жұмыстарының машықтарын білу.

Практика барысында квалификациялық мінездемелерінде анықталған қызметтеріне сәйкес оқушылар сынып жетекшілерінің, пән мұғалімдерінің қызметін атқарады.

Диплом алды практиканың қорытындысы колледж оқушыларының практикадан өткен базалық мекемелерінің педагогикалық кеңесінде қойылған бағалар болып табылады. Практика бағдарламасын орындамаған оқушылар, мемлекеттік емтиханға жіберілмейді. Оларға жұмысқа тұру үшін құжаттар ретінде теориялық білімі бар деген академиялық анықтама қағазы беріледі.

Гуманитарлық колледж студенттерінің міндеттері:

- ішкі тәртіп ережелерін, мектеп әкімшілігінің, мектепке дейінгі мекемелер мен практика жетекшілерінің тапсырмаларын орындау, техника қауіпсіздігін сақтауларын қадағалау, мейірімділіктің, ұйымдастырушылықтың, тәртіптілік пен еңбекшіліктің үлгісі болу;

- педагогика практикасының бағдарламасында қарастырылған жұмыстардың барлық түрін орындау; балалармен оқу-тәрбиелік жұмысты өткізуге мұқият дайындалу; конспекттер немесе оқу және сабақ жоспарларын құру, оларды мұғаліммен үйлестіру (тәрбиешімен, саздық жетекшімен және т.б.) және мектепке дейінгі мекеме тәрбиешісімен немесе мұғаліммен бекіту.

Мектеп мұғалімдері:

- Практиканттарды оқу-тәрбие жұмысының жоспарымен таныстырады;
- бөлек көрсету сабақтарын өткізеді;
- практиканттардың беретін сабақ тақырыптарын және сыныптан тыс тапсырмаларын анықтайды, оларға кеңес береді, алдыдағы сабақ конспекттерінен тексереді және оларды өткізуге рұқсаат береді;
- бақылау сабақтарында отырады, сабақты талқылауда және баға қоюда қатысады;
- практиканттарды сынып құжаттарымен таныстырады, оларды оқушылармен жеке жұмыстарға, көрнекі құралдар дайындау бойынша үйірме сабақтарын өткізуге тартады;
- практиканттарға мінездеме жазады және практиканы қорытындылау конференциясына қатысады.

**Мемлекеттік педагогикалық практика барысындағы
студенттерінің жұмыс жоспарының үлгісі**

I АПТА

1. Колледжде өткізілген педагогикалық практика мәселелері бойынша қалыптасқан конференцияларға қатысу. Мектеппен танысу.
2. Сабақтарды өзбетімен өткізу.
3. Мектептің оқу-тәрбие жұмыстарымен таныстыру (директормен, оның орынбасарымен, сынып жетекшілерімен әңгімелесу).
4. Мұғалім сабақтарына қатысу және сабақтарын талдау.
5. Пән мұғалімінің жоспарымен танысу. Кабинет құралдарымен танысу.
6. Оқу бағдарламаларын үйрену.
7. Практика уақыттарына жеке жоспарлар құру.
8. Сынып құжаттарына үйрену.
9. Сабақтың жоспар-конспектісін жасау.
10. Оқушылардың күнделіктерін тексеру.

II -III АПТА

1. Сабақтарды өзбетімен өткізу.
2. Практикант күніне байланысты ашық сабақ дайындау.
3. Мұғалімдер сабақтарына қатысу және талдау.
4. Мұғалімдердің, әдіскерлердің кеңестері.
5. Мектептегі әдіскерлер семинарына қатысу.
6. Сабаққа көрнекі құралдар дайындау.
7. Педагогикалық тақырыпта ата-аналарға әңгіме дайындау.
8. Сынып ұжымының тәрбиелік деңгейін үйрену.
9. Пән бойынша сыныптан тыс кештерін дайындау және өткізу.

IV-V АПТА

1. Сабақтар өткізу.
2. Практикант күніне байланысты ашық сабақ өткізу.
3. Үйірме және факультативтік сабақтар жүргізу.
4. Курстастар сабақтарына қатысу және талдау.
5. Газеттерге материалдар дайындау.
6. Әдістемелік семинарларға қатысу.
7. Күнделіктер тексеру.
8. Педагогикалық тақырыпта ата-аналармен әңгіме өткізу.

VI - VII АПТА

1. Сабақтарға қатысу.
2. Үйірме және факультативтік сабақтар жүргізу.
3. Мұғалімдердің сабақтарына қатысу және талдау.
4. Мұғалімдер, әдіскерлер кеңестері.
5. Әдістеме күніне орай НИРС тақырыбына байланысты кіріспе сөз дайындау.
6. Қосымша сабақтар өткізу.
7. Педагогика бойынша кеңестер.
8. Тәрбие сағаттарын дайындап, өткізу.
9. Тәрбие жұмыстарының жоспары бойынша кештер.

VIII- IX АПТА

1. Сабақтарға қатысу
2. Үйірме және факультативтік сабақтар жүргізу.
3. Мұғалімдердің сабақтарына қатысу және талдау.
4. Оқушылардың ата-аналарымен жұмыс.
5. Күнделік жүргізу.
6. Әдіскерлердің, мұғалімдердің кеңесі.
7. Практика қорытындысы бойынша құжаттарды дайындау

8. Тәрбие жұмыстарының жоспары бойынша кештер.

X АПТА

1. Сабақтар өткізу.
2. Үйірме және факультативтік сабақтар жүргізу.
3. Мұғалімдердің, әдіскерлердің кеңестері.
4. Әдіскерлерге құжаттарды тапсыру.
5. Практика қорытындысы бойынша педагогикалық кеңеске қатысу

Дипломалды практикасы бойынша есеп сызбасы

1. Қандай мектепке, сыныпта практикадан өтті.
2. Машықкер есіне тапсырмасын орындағандарын талдау.
3. Практика бағдарламасын, оның тапсырмаларын, жоспардың барлық түрін орындау. Осыларды орындауға сынып оқушыларының белсенділерін қатыстыру.
4. Оқу және тәрбиелеуді жекешелендіру.
5. Практикада инновациялық әдістерді, формаларды, технологияларды қолдану.
6. Мектеп жұмысына қатысу.
7. Практика барысындағы педагогикалық табыстар.

Диплом алды тәжірибе жөнінде есеп беру кестесі

1. Қандай сыныпта, мектепте тәжірибеден өтті
2. Тәжірибеден өткенге талдау жасау
3. Тәжірибеде өткізгендегі практиканы, оның тақырыбы, жоспарлары.
4. Жекелеген білім және тәрбие беру
5. Мектептегі шараларға қатысу
7. Колледж атына тілек.

**Гуманитарный колледж
Управление образования г.Астаны**

ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ ПРАКТИКА

Методические рекомендации

Астана-2016г

Пробная педагогическая практика
Методический материал в помощь студентам
для всех специальностей

Педагогическая практика – школа будущего педагога Уважаемые студенты!

Вы входите в круг реальных проблем профессионального труда учителя, овладеваете реальным содержанием его работы. Профессиональное становление Вас как специалистов - длительный, сложный, противоречивый процесс.

Учебно - воспитательная работа с детьми требует от Вас определенной готовности, принятие этого вида педагогической деятельности. В процессе педагогической практики формируются профессионально-значимые черты характера и способности:

- организовывать детский коллектив;
- наблюдать, анализировать, планировать работу с детьми;
- самостоятельно проводить с детьми воспитательные дела;
- понимать и решать детские проблемы;
- сдерживать свои эмоции и чувства; преодолевать свои недостатки.

На практике проверяется уровень Вашей профессиональной направленности, степень профессиональной подготовленности и пригодности к педагогической деятельности.

Характеристика воспитательной деятельности учителя на уроке

1. Определить воспитательные задачи, решаемые учителем на уроке.
2. Указать пути реализации учителем воспитательных задач урока.
3. Оценить возможности и правильность использования учителем воспитательных возможностей отметки.
Проанализировать использование учителем воспитательных возможностей содержания изучаемого материала и методов обучения, на формирование качеств школьников последние были направлены.
4. Охарактеризовать состояние дисциплины и организованности школьников на уроке.
5. Проанализировать умение учителем владеть классом, быстро навести в нем порядок и дисциплину.
6. Охарактеризовать степень воспитательного воздействия личности учителя на учащихся.

Анализ учебно-познавательной деятельности школьников на уроке:

1. Охарактеризовать активность и работоспособность студентов на различных этапах урока.
2. Определить наличие у школьников интереса к уроку и к учебному предмету.
3. Отметить умение студентов самостоятельно работать по заданию учителя.
4. Оценить уровень логического мышления школьников:
 - Умение школьников самостоятельно расчленять изучаемый материал на отдельные смысловые части;
 - Умение студентов планировать свой ответ и ход решения задачи;
 - Умение школьников сравнивать и обобщать изучаемые факты и признаки предметов и явлений, выделять существенное в изучаемом материале;
 - Умение студентов классов анализировать итоги своей учебной работы и результаты работы одноклассников;
 - Умение школьников контролировать свою учебную деятельность.
5. Охарактеризовать речь школьников.
6. Оценить графические навыки школьников и их умение работать с книгой.
7. Проанализировать организованность школьников и темп учебной работы на уроке.
8. Охарактеризовать уровень усвоения учащимися знаний на уроке, выработки умений и навыков по их применению на практике

Картограмма оценок умений практиканта и ученика

Практикант:

1. Определить цели при планировании урока.
2. Отбирать содержание (необходимую информацию) к уроку в соответствии с психолого – педагогическими особенностями учащихся.
3. Отбирать дидактический материал, наглядные пособия и ТСО в соответствии с целями.
4. Планировать содержание учебного материала, формы организации познавательной деятельности, методов обучения в соответствии с целями и задачами урока.

Ученик

1. Ставить перед собой цели в соответствии с задачами урока.
2. Воспринимать и перерабатывать информацию (содержание материала).
3. Работать с дидактическим материалом, наглядными пособиями, ТСО.

Умение практиканта эффективно организовать свою деятельность и ученика

Практикант:

1. Эффективно организовать свою деятельность на уроке в соответствии с целями и задачами.
2. Эффективно организовать свое рабочее место и место ученика в соответствии с поставленными целями и задачами.

Ученик:

1. Организовать свою деятельность на уроке в соответствии с заданными целями и задачами.
2. Организовать свою деятельность на рабочем месте в соответствии с заданными нормативами

Умение практиканта провести анализ, оценить и регулировать свою деятельность и ученика

Практикант

1. Провести самоанализ и самооценку своей деятельности.
2. Провести анализ и оценку деятельности ученика.
3. Осуществлять на основе контроля регулирование деятельности своей и учащихся.

Примерная схема конспекта урока

В начале практикант пишет по какому учебному предмету, в каком классе и школе будет проводить урок. Полностью указывает свою фамилию и имя, затем фамилию, имя и отчество методиста и учителя. Затем следует:

- Тема урока;
- Его цели, задачи: образовательные, воспитательные, развивающие;
- Оборудование урока (с планом классной доски; размещение записей, наглядных пособий, схема их на протяжении урока);
- Литература;
- План урока;
- Конспект с выделением структурных частей урока.

Практикант пишет черновой вариант конспекта урока и снова встречается с учителем и методистом. Подписывается только чистовой вариант, согласованный со всеми.

Конспект в окончательном виде должен быть готов за 2-3 дня до проведения урока. Учитывается не только содержание и качество конспекта, но и его оформление.

Как показывает опыт руководства педагогической практикой, целесообразно параллельно посещению открытых уроков и занятий рекомендовать учащимся провести (особенно в период подготовки к пробной практике по специальностям «Преподавание в начальных классах, «Иностранный язык») фрагменты уроков в классах, где им предстоит давать пробные уроки. До проведения пробного зачетного урока можно провести 1-2 урока целиком, тогда зачетный урок будет по настоящему зачетным, подготовленным и проведенным на достаточно осознанном уровне, и носить не только ученический характер, но и элементы творчества и инициативы.

При изготовлении самодельных пособий надо обязательно посоветоваться с учителем и методистом по предмету, преподавателями психологии и педагогики, получить консультации у преподавателей труда и изо деятельности.

При проведении урока существует проблема дисциплины, неумение «держаться дисциплину» может во многом помешать в реализации поставленных целей.

Поэтому:

1. Приходите в кабинет, спортивный зал много раньше звонка. Проверьте, все ли готово уроку: спортивное оборудование, хорошо ли расставлена мебель, чиста ли доска, подготовлены ли ТСО, наглядные пособия. Добивайтесь, чтобы все ученики приветствовали вас организованно. Старайтесь показать ученикам красоту и привлекательность организованного начала урока, но стремитесь, чтобы на это уходило каждый раз все меньше и меньше времени.

2. Не тратьте время на поиски страницы вашего предмета в классном журнале, ее можно приготовить на перемене.

3. Увлекайте учеников интересным содержанием материала, созданием проблемных ситуаций, умственным напряжением. Контролируйте темп урока, помогайте слабым поверить в свои силы. Держите в поле зрения весь класс.

4. Обращайтесь с просьбами и вопросами к тем ученикам, кто чаще отвлекается на уроке посторонними делами.

5. Мотивируйте оценки знаний, покажите деловой и заинтересованный характер своего комментирования, укажите ученику, над чем ему следует поработать, чтобы заслужить более высокую оценку.

6. Заканчивайте урок общей оценкой работы класса и отдельных студентов. Постарайтесь отметить положительное в работе недисциплинированных ребят, но не делайте это слишком часто и за небольшое усилие.

7. Прекращайте урок со звонком. Напомните об обязанностях дежурным.

8. Старайтесь не делать лишних замечаний.

9. Анализ пробных уроков проводится в тот же день, в крайнем случае на следующий. Запись просмотренных уроков делают все учащиеся в дневнике по практике. Обсуждение начинают с выступления учащегося, проводившего урок.

Он характеризует:

а) свою подготовку к уроку, подбор и использование литературы, изготовление оборудования к уроку. Особо отмечать трудности, возникшие при подготовке, и их устранение;

б) последовательный ход урока (обязательно фиксирует отступления от плана, удачу и недостатки, их причины, вносить предложения по улучшению урока);

в) рост своего мастерства: от каких недостатков, ранее встречавшихся, освободился, какие знания и умения приобрел; нет ли повторения ошибок.

Для студентов чрезвычайно важно научиться анализировать свой урок. В этом поможет схема самоанализа урока.

При разборе уроков необходимо учащемуся приучить себя точно и конкретно представлять задачи, стоящие перед анализируемым уроком, осмысливать используемые на уроке способы и приемы работы.

Требования к выступлениям студентов: обстоятельность и детальность анализа, правильность определения главных образовательных, развивающих и воспитательных целей урока и их достижения; умение общаться (для чего используются тематические выступления по нескольким урокам для сравнения их структуры, методов и приемов образовательной работы). Выступления учащихся по анализу как своего, так и уроков сокурсников оцениваются.

Также тщательно и ответственно готовят, проводят и анализируют внеклассные занятия по предмету. Методика их проведения отличается как от урока, так и от воспитательного дела. Цель таких занятий: расширение и углубление интереса детей к тому или иному учебному предмету, расширение и кругозора. Занятия готовятся при участии методиста по предмету, консультировании преподавателей педагогики и психологии.

Требования к построению урока

1. Соответствие урока программе.
2. Структура урока и целесообразные этапы, соотношения их по времени.
3. Соответствие принципам обучения
4. Объяснение нового материала.
5. Соблюдение принципов развивающего обучения.
6. Наглядные пособия, использование ТСО.
7. Организация закрепления.
8. Самостоятельная деятельность учащихся.
9. Охват устной и речевой практикой.
10. Индивидуальный подход, учет уровня обученности учащихся (внимание к способным, работа с отстающими).
11. Организация проверки знаний учащихся.
12. Глубина и прочность знаний учащихся.
13. Соответствие оценок и аннотации к ним.
14. Организация домашнего задания.
15. Темпы проведения урока.
16. Работа над произношением.
17. Словарно-фразеологическая и стилистическая работа.
18. Развитие связной речи, профессиональная направленность.
19. Изучение грамматики, лексики.
20. Культура речи и письма.
21. Изучения литературных произведений.
22. Система письменных работ.
23. Педагогический такт учителя.
24. Речь учителя, его достоинства.

Схема анализа урока труда

1. Тема, цели, задачи урока. Место данного урока в системе уроков.
2. Подготовка рабочего места. (Наличие необходимого материала, инструментов, правил пользования инструментом, взаимный контроль в подготовке рабочего места, совместная подготовка рабочего места.)
3. Сообщение темы урока и постановка цели перед детьми:
 - а) что делать и для чего: общественно полезная значимость этого изделия;
 - б) какие знания и умения надо применять, чтобы справиться с задачей;
4. Предварительное планирование предстоящих трудовых действий и составление плана изготовления образца, осуществление межпредметных связей и их целесообразность.
5. Исполнение намеченного плана, обработка материалов по предварительно выполненной разметке.
6. Проверка изделия в действии, исправление недостатков, их оценка. (Демонстрация изделия, самооценка, взаимный контроль).

7. Охрана труда детей и соблюдение правил работы и взаимопомощи.
8. Организация совместной коллективной работы во взаимопомощи.
9. Подведение итогов. Достигнута ли учебная цель? Результат труда детей. Какие знания, умения, навыки приобрели?

Схема анализа урока по изобразительному искусству

Урок изобразительного искусства с практической работой (рисование с натуры, тематическое рисование, декоративно-прикладная деятельность):

1. Анализ изобразительного материала, который учитель предлагает для работы с детьми;
2. Характеристика художественной цели, доступности для учащихся и воспитательной значимости рассматриваемых произведений искусства;
3. Анализ форм и методов, используемых учителем для развития у детей умений рассказывать о произведениях искусства, откликаясь на выразительные средства;
4. Характеристика процесса организованного восприятия искусства школьниками;
5. Анализ форм и методов, используемых учителем при обучении детей «графической речи», т.е. умений рассказывать и передавать собственные впечатления о произведении при помощи изображения (быстрые наброски по памяти карандашом, кистью, пастелью);
6. Использование технических средств обучения;
7. Характеристика культуры поведения и педагогического мастерства учителя;
8. Оценивание ответов учащихся;
9. Соответствие содержания проведенного урока учебной программе, конспекту;
10. Замечания, предложения.

Схема анализа урока музыки

1. Структура урока, ее ценность, эффективность использования разных видов музыкальной деятельности.
2. Методы и средства обучения, используемые на уроке, их эффективность.
3. Реализация основных дидактических принципов на уроке.
4. Художественная целостность урока музыки, как она достигается.
5. Достижение учебно-воспитательной цели урока.
6. Опрос и педагогическая оценка на уроке.
7. Замечания, предложения.

Схема анализа урока познания

1. Тип урока;
2. Цели и задачи урока: образовательные, воспитательные, развивающие.
3. Оборудование урока (для учителя, для ученика), его соответствие целям, задачам, содержанию урока.
4. Готовность класса к уроку.
5. Структура урока: основные этапы урока и время, выделяемое для них, переход от одной части урока к другой.
6. Осуществление целей, задач урока по этапам:
 - а) проверка домашнего задания. Приемы проверки домашнего задания, постановка вопросов: уточнение, дополнение ответов учеников, использование наглядных пособий при проверке домашнего задания, контроль за работой по ведению «Дневника наблюдения», оценка ответов учащихся, ее обоснование;
 - б) изложение нового материала и организация познавательной деятельности учащихся на этом этапе. Переход к новой теме, запись на доске, содержание излагаемого материала – его доступность, систематичность, связь с жизнью и практикой, вопросы материалистического мировоззрения на уроке и воспитание бережного отношения к природе, использование наблюдений учащихся за природой при изучении нового материала;
7. Деятельность учителя: владение материалом, культура речи, стиль общения с классом, увлеченность работой, красноречие, артистизм.

8. Деятельность учащихся: вовлеченность в работу, степень интереса, самостоятельность, активность, дисциплинированность.
9. Соблюдение гигиенических правил, условий поддержания работоспособности учащихся на уроке.
10. Результативность урока: достижение цели урока, качество знаний учащихся, сознательность и прочность усвоенного.

Примерная схема изучения и составления психолого – педагогической характеристики личности ученика

1. Общие сведения об ученике (фамилия и имя, дата рождения, класс, общее физическое развитие, состояние здоровья, условия жизни в семье, особенности семейного воспитания).

2. Отношение к труду (любит ли трудиться или относится к труду пренебрежительно, какими трудовыми умениями и навыками владеет, организованность дисциплинированность в труде).

3. Отношение к общественной деятельности (отношение к коллективной жизни класса, наличие общественных поручений и их выполнение, участие в совместной с одноклассниками деятельности).

4. Взаимоотношения с одноклассниками и отношение к школе (положение среди одноклассников и отношение к ним: с кем дружит, бывают ли конфликты с одноклассниками, их причины; отношение к школе).

5. Дисциплинированность и характеристика поведения:

- общая характеристика поведения в школе и дома (ведет себя спокойно и сдержанно или проявляет излишнюю подвижность и непоседливость);
- соблюдение режима дня;

6. Характеристика направленности личности ученика, его характер, темперамент и способности:

- потребности и интересы (разнообразие, глубина, читательские интересы и т.д.);
- особенности направленности личности по отношению к людям и к самому себе:
чуткость, доброта, скромность, коллективизм, эгоизм, взаимопомощь, искренность, честность, добросовестность, зазнайство и т.д.;
- положительные и отрицательные черты характера;
- особенности и тип темперамента;
- настроение (веселое, грустное, подавленное), устойчивость настроения, его смена;
- наличие способностей к какой – либо деятельности, их проявление.

7. Общие выводы

Памятка по индивидуальному подходу к слабоуспевающим школьникам

В работе с этой группой детей необходимо, прежде всего, положить начало формированию положительного отношения к учению и интереса к знаниям, далее предложить выполнить систему заданий для ликвидации пробелов, оказать помощь в выработке умений и навыков учебного труда. Временно облегченные задания используются с целью повышения уверенности учащихся в своих силах, интереса к учению. Можно предложить «карточки помощи», в которых наличествуют:

- разбивка текста или упражнения изучаемого материала на самостоятельные порции, каждая из которых содержит законченную мысль.
- задания с письменной инструкцией, указывающей, в какой последовательности изучать материал, решать задачу и т.д.
- проблемные задания с подсказкой в виде схемы, чертежа, рисунка, картинки.

Облегчить задания можно, сократив его объем по сравнению с общим заданием для класса, отвести более длительный срок для его выполнения.

Задания по ликвидации пробелов в знаниях используются только после тщательного изучения причин их возникновения. При этом нельзя допускать перегрузки учащихся (по каждому уроку выполнять не более одного задания).

ДЕСЯТЬ ПРАВИЛ РАБОТЫ СО СЛАБОУСПЕВАЮЩИМИ УЧЕНИКАМИ

1. Верьте в способности любого ученика, старайтесь передать и ему эту веру.
2. Помните, что для ученика необходим период «вживания» в материал.
3. Не торопите его, научитесь ждать.
4. Каждый урок-продолжение предыдущего, каждый вносит нечто новое в изучаемую тему.
5. Вселяйте слабым веру в то, что они все запомнят, поймут, чаще предлагайте им однотипные задания. Одно решили с учителем, другое - сообща с учителем, третье-каждый индивидуально.
6. Воспринимайте работу со слабоуспевающими серьезно. Надо постоянно добиваться развития памяти, логики, мышления, эмоций, интереса к учению.
7. Не гонитесь за обилием новой информации. Умейте из изученного выбрать главное, изложить его, повторить, закрепить.
8. Обобщение- главная составляющая любой методики.
9. Научитесь управлять классом, сочетать фронтальную работу на уроке с индивидуальной.
10. Помните, что через некоторое время группа слабоуспевающих, в свою очередь, распадется на средних и слабоуспевающих.

“ Пробные уроки в школе ” на 20__ 20__ учебный год

учащейся(гося) _____
группы _____ Гуманитарного колледжа

Раздел 1. Общие сведения о школе и классе

_____ (Наименование школы)

Директор школы _____
(Фамилия, имя, отчество)

Завуч по учебной работе _____
(Фамилия, имя, отчество)

Учитель –предметник _____
(Фамилия, имя, отчество)

Класс _____ Список учеников класса _____

Расписание звонков и уроков

<i>День недели</i>	<i>Время</i>	<i>Учебные предметы</i>	<i>Кабинет</i>
понедельник	8.00-9.45	математика	218

СТОЛ УЧИТЕЛЯ

Ахметова Нуриля Болатов Самат Корабаев Серик
Иванов Саша Зорина Наташа Васильев Сережа и т. д.

Раздел 2. Календарный план прохождения пробной практики

Раздел 3. Содержание и анализ работы практиканта в школе

Дата	Содержание Работы	Психолого-педагогический анализ		Рекомендации	Оценка
		Положит.	Недостатки		

**Методические рекомендации
студентам, методистам по организации практики
технология внеклассной работы**

Внеклассная педагогическая практика – основа подготовки будущего педагога Уважаемые студенты!

Внеклассная педагогическая практика является важнейшим звеном в системе профессиональной подготовки учителя, кл. ..

Учебно - воспитательная работа с детьми требует от Вас определенной готовности, принятие этого вида педагогической деятельности. В процессе педагогической практики постепенно у вас будут формироваться профессионально-значимые черты характера и способности:

- организовывать детский коллектив;
- наблюдать, анализировать, планировать работу с детьми;
- изучать особенности развития, протекания у школьников познавательных процессов;
- самостоятельно проводить с детьми воспитательные дела;
- понимать и решать детские проблемы;
- сдерживать свои эмоции и чувства; преодолевать свои недостатки.

На практике проверяется уровень Вашей профессиональной направленности, степень профессиональной подготовленности и пригодности к педагогической деятельности.

Практика всегда носит длительный и непрерывный характер, что обеспечивает фундамент для основных педагогических умений и навыков у будущих учителей. К.Д. Ушинский писал, что «метод преподавания можно изучить из книги или со слов преподавателя, но приобрести навык в употреблении этого метода можно только длительной и долговременной практикой». Пособие рекомендуется использовать не только как источник конкретной информации к практике по внеклассной воспитательной работе, но и в дальнейшей работе со школьниками.

Картограмма оценок умений практиканта и ученика

1. Умение учащегося ставить цели и планировать свою деятельность и ученика

Практикант

- Определить цели при планировании урока.
- Отбирать содержание (необходимую информацию) к уроку в соответствии с психолого – педагогическими особенностями учащихся.
- Отбирать дидактический материал, наглядные пособия и ТСО в соответствии с целями.
- Планировать содержание учебного материала, формы организации познавательной деятельности, методов обучения в соответствии с целями и задачами урока.

Ученик:

- Ставить перед собой цели в соответствии с задачами урока.
- Воспринимать и перерабатывать информацию (содержание материала).
- Работать с дидактическим материалом, наглядными пособиями, ТСО.
- Планировать свою деятельность в соответствии с заданными целями и содержанием урока.

Умение практиканта эффективно организовать свою деятельность и ученика

Практикант:

1. Эффективно организовать свою деятельность на уроке в соответствии с целями и задачами.
2. Эффективно организовать свое рабочее место и место ученика в соответствии с поставленными целями и задачами.

Ученик

1. Организовать свою деятельность на уроке в соответствии с заданными целями и задачами.
2. Организовать свою деятельность на рабочем месте в соответствии с заданными нормативами.

Умение практиканта провести анализ, оценить и регулировать свою деятельность и ученика

Практикант:

1. Провести самоанализ и самооценку своей деятельности.
2. Провести анализ и оценку деятельности ученика.
3. Осуществлять на основе контроля регулирование деятельности своей и учащихся.

Ученик

1. Провести самоанализ и самооценку своей деятельности.
2. Осуществлять взаимоконтроль и оценку деятельности других.
3. Осуществлять на основе самоконтроля регулирование своей деятельности.

Алгоритм действий

Соединить каждый показатель блока умений учащегося - практиканта и ученика. Наличие сформулированного умения – 2 балла, формирующееся умение -1 балл, отсутствие умения -0 баллов. Чем больше сумма баллов, тем выше уровень сформированности умений по каждому блоку.

Работа над докладом

Этапы подготовки доклада:

1. Определение цели доклада.
2. Подбор необходимого материала содержания доклада.
3. Составление плана доклада, распределение собранного материала в необходимой логической последовательности.
4. Структура доклада: вступление; определение предмета выступления; изложение; подтверждение; заключение.
5. Композиционное оформление доклада.
6. Целесообразно остановиться более подробно на композиционно – логическом оформлении доклада.
7. План доклада должен отражать внутреннюю структуру выступления. Это заранее продуманное развитие темы, содержательная схема речи, логика перехода от одного вопроса к другому. Композиционное оформление доклада – это его реальная речевая внешняя структура, в ней отражается соотношение частей выступления по их цели, стилистическим особенностям, по объему, сочетанию рациональных и эмоциональных моментов.

Схема анализа воспитательного дела

1. Этап анализа, постановки, формулирования цели, задачи воспитательного дела

- Как была поставлена цель воспитательного дела перед учащимися?
- Какова атмосфера в классе во время проведения воспитательного дела?
- Решению каких воспитательных задач способствовало воспитательное дело?
- Отвечало ли оборудование, оформление содержанию воспитательного дела

2. Анализ этапа планирования

- Соответствовало ли содержание воспитательного дела его целям, задачам?
- Участвовали ли дети в планировании?

3. Этап подготовки воспитательного дела

- Какое участие приняли учащиеся в проведении воспитательного дела?
- Как были распределены роли, поручения?
- Какие умения, навыки, черты характера в процессе подготовки воспитательного дела развиваются у детей?
- Как повлияло на проведение воспитательного дела качество его подготовки?

4. Анализ этапа проведения воспитательного дела

- Выполнена ли цель воспитательного дела?
- Реализовала ли задачи воспитательного дела?
- Соответствовали они активизации, заинтересованности учащихся в его проведении?
- Реализован ли воспитывающий, развивающий, обучающий характер воспитательного дела?
- Соответствовала ли форма проведения цели, задачам воспитательного дела?
- Соответствовали ли методы, средства, приемы воспитания цели, задачам воспитательного дела?

5. Педагогические умения и навыки практиканта

- Организаторские умения;
- Эрудиция, культура речи;
- Гибкость, умение ориентироваться в педагогических ситуациях;
- Умение применять индивидуальный подход при проведении воспитательного дела.

Характеристика воспитательной деятельности учителя на уроке

1. Определить воспитательные задачи, решаемые учителем на уроке
2. Указать пути реализации учителем воспитательных задач урока.
3. Оценить возможности и правильность использования учителем воспитательных возможностей отметки.
4. Проанализировать использование учителем воспитательных возможностей содержания изучаемого материала и методов обучения, на формирование каких качеств школьников последние были направлены.
5. Охарактеризовать состояние дисциплины и организованности школьников на уроке.
6. Проанализировать умения учителя владеть классом, быстро навести в нем порядок и дисциплину.
7. Охарактеризовать степень воспитательного воздействия личности учителя на учащихся.
8. Определить стиль общения на уроке учителя с учащимися.

Тематика форм технология внеклассной работы

1. Праздник "День матери".
2. Сочинения "Руки моей мамы".
3. Праздник "День семьи".
4. Классный час "Әке жыры".
5. Беседа "Знаете ли вы своего ребенка?".
6. Собрание "О значении авторитета родителей".
7. Экономика семьи
8. Поэтический вечер «Пока горит свеча».
9. Вернисаж юных художников.
10. Фестиваль "Моя первая песня».
11. Конкурс тезок.
12. Конкурс однофамильцев.
13. Веселая эстафета однофамильцев.
14. Путешествия в старину.
15. Дискуссия «Природа – высочайшая ценность или только среда обитания человека?»
16. Первые космонавты Казахстана
17. Наурыз приглашает друзей
18. Праздник колыбельной песни.
19. Конкурс «Добры молодцы да юные батыры!»
20. Семейная гостиная приглашает.
21. Вечер национальных традиций.
22. Конкурс "Джигит султаны".
23. Классный час "История народной игрушки ".
24. Тайны бабушкиного сундука.
25. Вечер народных мудростей.
26. Дедушка с бабушкой рядышком...
27. Юрта. Дом. Вселенная.
28. Родословная моей семьи.
29. Поэзия народного костюма.
30. Пословицы, поговорки - искусство народа.
31. Это я и это все обо мне!
32. Что в имени тебе моем?

ДИАГНОСТИКА КОЛЛЕКТИВА Практические методы

1. Прямые вопросы:

- что такое дружба, по твоему мнению?
- какого человека можно считать настоящим другом?

2. Сочинения:

- мой идеал друга
- Мой класс-коллектив...
- Взаимопомощь - как я это понимаю...

2. Социометрические методики:

- кого в первую очередь пригласишь в гости?
- Кому сделаешь подарок в первую, вторую, третью очередь?
- Кому из одноклассников ты мог бы доверить тайну?
- к кому ты обратишься за советом в классе?

4. Метод ранжирования:

- по степени активности членов коллектива,
- по степени ориентированности на «дело, «людей», «на себя».

5. Методика «Расскажи мне обо мне»

Шкала определения поведения школьника

Число _____.

Ф.И.О. _____ возраст _____

№	Список поведения школьника	Совсем нет	Чуть-чуть	Достаточно много	Очень много
1.	Проявляет уважение к ровесникам, взрослым				
2.	Способен контролировать чувства				
3.	Способен принимать чужие идеи				
4.	Говорит правду				
5.	Хорошо себя ведет для его возраста				
6.	Проявляет честность				
7.	Внимателен к другим				
8.	Проявляет зрелость суждений				
9.	Удерживает внимание				
10.	Выражает несогласие спокойно				
11.	Справляется с неприятностями				
12.	Защищает себя				
13.	Здоров				
14.	Выдерживает критику				
15.	Нуждается в поощрении				
16.	Проявляет лидерство				
17.	Обладает чувством справедливости				
18.	Сознает свою вину				
19.	Взаимодействует с одноклассниками				
20.	Хорошо воспринимает похвалу				

Анкета «Это все обо мне и моей семье»

- В семейный праздник мне особенно нравится, когда..
- В мой день рождения мой брат (сестра) всегда..
- Когда я вспоминаю свое раннее детство, то особенно ярко...
- Когда я прихожу домой и чувствую запах печеных баурсаков, то я...
- Когда я прихожу домой уставшим, то на просьбы я...
- На новый год у нас традиционно...
- На наурыз обычно мы..
- В детстве мы с дедушкой частенько...
- Когда я бывало плакала то мне...
- Когда мне младший братишка дерзит, то я по обыкновению...
- Когда мне дома говорят, что «яйцо курицу не учит», то...
- В свой день рождения обычно я...
- Если у меня плохое настроение, а мама меня просит...
- В день рождения бабушки я всегда...
- Когда я от старших слышу «Что положишь к себе в котел, то будет и на ложке », то...
- Когда дома пекут пироги, то я...
- Когда бабушка советует мне «Видят глаза, а стыдится лицо », то я...
- Когда я от старших слышу «нос не дорос», то...

- Когда мама говорит, что навожу «тень на плетень», то я...
- Когда бабушка советует мне «не стыдись, а нагнись да
- Когда я слышу «Неторопливый и на арбе догонит зайца», то я...

ТЕМА: МОЯ РОДОСЛОВНАЯ.

задачи: Пробудить интерес к своей родословной, обычаям, истории семьи, семейным традициям и реликвиям; расширить представление о связи времен; углубить представление об именах и фамилиях, их происхождении и значении, воспитывать чувство гордости за свою семью, уважение и любовь к предкам.

ОФОРМЛЕНИЕ: Плакаты с родословным деревом. Выставка семейных реликвий.

Звучит песня «Родительский дом»

Ход: Добрый вечер! Приветствуем всех участников нашего праздника.

Конкурс 1. ТВОЕ ИМЯ.

- Родился ребенок. Родители дают ему имя.
 - Что имя — звук, обороненный случайно,
 - В котором нет ни смысла, ни значенья?
 - Конечно, нет. И в именах есть тайна.
 - И таинство есть имя нареченье.
 - И вот мы сами, силами своими,
 - Осознаем в начале века,
 - Не человек себе находит имя, А имя выбирает человека
- А) Знаете ли вы о происхождении вашего имени? Что оно означает?
- Молодцы! Много знаем об именах.

Конкурс 2. «исполнение песен, где поются об именах». {поют по очереди команды, последний исполнитель — победитель}.

Конкурс 3. «ОТКУДА ВЫ РОДОМ».

Начинаем конкурс «Откуда вы родом?»

Имя вам дали родители, отчество - от отца. А фамилия? К вашему отцу она перешла от деда, к деду — от прадеда. Но кто же первый в роду так назывался и почему?

Сообщения команд о происхождении фамилий.

Конкурс 4 «МОЯ РОДОСЛОВНАЯ»

Сейчас отправимся в прошлое. Каждому человеку нужно знать и чтить своих предков. Это дань памяти. Вы видите у нас эти прекрасные родословные. Приступаем к защите тех, которые более «глубокие» и содержательные, (ребята подходят к своим генеалогическим деревьям и рассказывают свои родословные). Ваши предки, ваши корни -ваша родословная.

Родители и вы - часть, причем верхняя часть чудесного родословного дерева. В дальнейшем вы станете родоначальниками новых ветвей, и внуки будут гордиться такими предками, как вы. Все мы осознаем, то находимся в родстве Друг с другом, пусть и очень отдаленным. Мы, конечно, ветви и листья огромного переплетенного общечеловеческого дерева. Поэтому, все люди, любящие страну, где они родились и живут, называют святым словом «Родина», а для нас - это Казахстан. И как мать, надо беречь и любить родину.

Конкурс 5. «Мой сын, тебе я говорю, моя невестка, ты послушай!»

Участники готовились к этому конкурсу, искали пословицы о роде, о семье. Затем игроки каждой команды записывают на листах пословицы и зачитывают.

Конкурс 6. «НАЦИОНАЛЬНАЯ КУХНЯ СЕМЬИ»

Участники презентуют национальные блюда, приготовленные заранее. Предлагают рецепты блюд.

Подведение итогов: «Мы желаем счастья вам».

Примерные критерии оценки

«Отличная» отметка ставится при условии, если:

- классный час имеет определенную, последовательно реализованную цель, характеризуется логическим, психологическим и организационным единством;
- сочетаются коллективная и индивидуальная работа учащихся, которая моделируется с учетом возраста и уровня развития студентов, применяются разнообразные методы и приемы воспитания;
- практикант соблюдает педагогическую этику, умеет использовать ТСО;

«Хорошая» отметка ставится, если:

- классный час отвечает основным требованиям, предъявляемым к содержательному классному часу, но имеет некоторые недостатки, например:

1. Студент не проявил небольшого умения в управлении классом;
2. В процессе ведения классного часа допущена несоразмерность, нарушены пропорции его основных компонентов;
3. Недостаточно стимулировалась и использовалась активность учащихся;
4. Построение не соответствовало его теме и типу.

«Удовлетворительная» отметка ставится, если:

- Практикант затрудняется самостоятельно провести классный час, но основная цель и план классного часа реализуется без существенных изменений;
- имеют место речевые ошибки, не всегда поправляет учащихся

«Неудовлетворительная» отметка ставится, если:

- студент допускает ошибки в изложении материала, не достигается намеченная цель;
- на классном часе не решаются воспитательные задачи;
- студент не умеет управлять классом, поддерживать рабочую атмосферу

Каждый студент ведет дневник по следующей форме:

Дневник педагогической практики
“Технология внеклассной работы в школе”
на 20__ -20__ учебный год

Учащейся(гося) _____
группы _____ Гуманитарного колледжа

1. Общие сведения о школе и классе

Наименование школы _____

Директор школы _____
(Фамилия, имя, отчество)

Завуч по воспитательной работе _____
(Фамилия, имя, отчество)

Классный руководитель _____
(Фамилия, имя, отчество)

Класс _____

Список учеников класса

- 1.
- 2.
- 3.

2. Расписание звонков и уроков

3. Содержание воспитательной работы практиканта в школе

Д а т а	Содержание работы	Психолого – педагогический анализ		Рекомендации	Оценка
		Положительное	Недостатки		

**Примерная программа по педагогической практике
«Технология внеклассной работы»**

<i>Дата</i>	<i>Содержание работы</i>	<i>Коллективная работа</i>	<i>Инд. работа</i>	<i>Ответственные</i>
	Знакомство со школой, классным руководителем, классом.			
	Изучение плана работы классного руководителя. Составление календарного плана прохождения педагогической практики учащихся			
	Беседа с учителем по плану воспитательной работы, с учащимися класса, выбор объекта изучения.			
	Составление календарного плана прохождения пед. Практики			
	Методы изучения детей: подготовка, инструментария			
	Организация перемен			
	Посещение уроков, воспитательных дел. Изучение опыта учителя			
	Посещение уроков, воспитательных дел. Изучение опыта учителя			
	Изучение личности школьника Час воспитания			
	Введение дневника			
	Подготовка КТД Индивидуальная и групповая работа.			
	Работа по оформлению классного уголка, стенда «Вам родители»			
	Подготовка анкет для родителей. Проведение анкетирования с родителями			

**Отчет по итогам прохождения
Практики по технологий внеклассной работы**

(Ф. И. О.), студента группы _____

1. В какой школе, классах проходил практику.
 2. Выполнение программы практики, ее задач, всех видов работ.
 3. Анализ качества подготовки и проведения классных часов.
 4. Какие ценные методические приемы и у каких учителей были заимствованы вами и использованы при проведении своих классных часов?
 5. Что нового узнал, научился по методике воспитательной работы?
 6. Использование новых технологий в воспитательной работе.
 7. Какие трудности испытывал при подготовке и проведении классных часов и какая помощь была оказана методистом по педпрактике и учителем?
 8. Какова степень овладения методикой воспитательной работы?
 - качество теоретических знаний по педагогике, психологии, методикам;
 - умение использовать их на практике;
 - Соответствовало ли содержание воспитательных дел целям, задачам?
 - практическое владение методикой подготовки и проведения коллективных творческих дел и организации деятельности учащихся,
 - умения организовать детей во внеклассной воспитательной работе;
 9. Пожелания в адрес преподавателей секции педагогики и психологии, методистов по практике.
 10. В какой степени овладели вы методикой работы классного руководителя:
 - умение планировать деятельность по воспитанию коллектива и отдельных учеников;
 - практическое овладение конкретными формами воспитательной работы с коллективом в соответствии с задачами педагогической практики на III и IV курсах;
 - знание особенностей коллектива при проведении воспитательной работы в классе?)
 11. Какие пробелы в знаниях, умениях обнаружил, какие затруднения возникли, чем они вызваны, как преодолевались?
 12. Какие трудности испытывал при подготовке и проведении классных часов и какая помощь была оказана методистом по педпрактике и учителем?
- Дата, подпись практиканта _____

**Схема характеристики
на студента (Фамилия, имя, отчество)**

По итогам технологий внеклассной практики (указать школа, класс, где пройдена практика, отделение, специальность, курс, группа), пройденной во время педагогической практики в школе

С _____ 20__ г по _____ 20__ г.

Воспитательная работа в качестве классного руководителя

Внеклассная работа (формы и методы работы)

Навыки, умения работать с коллективом учащихся

Навыки, умения организовывать коллектив

Качество подготовки и проведения классных часов, коллективных творческих дел

Организация работы с родителями учащихся

Индивидуальная работа с детьми

Заключение педсовета школы о деятельности учащихся как учителя и воспитателя.

Печать школы

подпись директора школы

**Летняя педагогическая практика
Методические рекомендации
в помощь студентам всех специальностей**

Уважаемые студенты!

Летняя практика является самостоятельной педагогической работой с полной ответственностью за жизнь, физическое, психическое и нравственное здоровье детей и подростков, их полноценный отдых и развитие. Специфичны время и место этой работы. Время - каникулы, когда дети совсем иначе воспринимают окружающий их мир. В условиях отдыха дети проявляют себя с самой неожиданной стороны. Поэтому деятельность руководителя физкультурно-спортивной работы в лагере многофункциональна и требует от него различных знаний, умений и навыков.

Детский оздоровительный лагерь становится для Вас не только местом педагогической практики, но и сильнейшим фактором воспитания и профессионального становления.

Физическое воспитание в оздоровительном лагере

Задачи физического воспитания - укрепление здоровья, совершенствование умений и навыков движения, привитие интереса к физической культуре и спорту.

Мероприятия должны:

1. соответствовать возрасту детей (7-9,10-11,12-13,14-18 лет), состоянию их здоровья, физ. развитию и подготовленности;
2. быть частью режима лагеря;
3. отвечать интересам детей;
4. воспитывать самостоятельность и систематичность занятий физической культурой и спортом.
5. быть разнообразным.

Формы работы по физическому воспитанию:

- 1.утренняя гигиеническая гимнастика – ежедневно;
- 2.занятие физической подготовкой;
- 3.походы с играми на местности, кружки;
- 4.обучение плаванию;
- 5.спортивные соревнования;
- 6.физкультура и спортивные мероприятия (игры, состязания);
- 7.инструктаж.
- 8.- Обязанности в оздоровительном лагере

Начальник лагеря и вожатый:

Осуществляет общее руководство, отвечает за постановку физического воспитания в лагере
создают условия для занятий контролируют работу по физическому воспитанию

Руководитель по физическому воспитанию

- Составляет с вожатым лагеря общий план спортивно-массовой работы;
- проводит инструктаж с воспитателями, вожатыми и физкультурным активом;
- организует занятие кружков, групп команд;
- проводит утреннюю гигиеническую гимнастику, походы, игры на местности, помогает руководителю по плаванию

Инструктор по плаванию

- вместе с физруком проводит спортивные мероприятия,
- обучает плаванию,
- готовит инвентарь для плавания.

Утренняя гигиеническая гимнастика

Зарядка проводится ежедневно, спустя 5 минут после общего подъема, в течение 15 минут. В хорошую погоду зарядку проводят на площадке или стадионе одновременно со всеми отрядами. В ненастную погоду зарядку проводят поотрядно в хорошо проветренных помещениях. Форму одежды на зарядке. В теплую погоду дети выходят на зарядку в трусах спортивных и майках (футболках); прохладную погоду надевают трикотажные тренировочные костюмы.

При проведении зарядки строить детей в линию отрядных колон, разомкнутых по фронту и в глубину на 2 шага. Руководитель должен находиться по середине общего строя на расстоянии 10-15 м. от первой шеренги, (лучше встать на возвышенность).

Воспитатели и вожатые встают впереди своих отрядов лицом к строю и выполняют УГГ. Зеркально и одновременно следят за дисциплиной строя и правильностью выполнения упражнений.

На зарядке должен присутствовать врач (медсестра). утренняя гигиеническая гимнастика начинается приветствием ее руководителя «Доброе утро, ребята!». утренняя гигиеническая гимнастика состоит из 8-12 упр-ий. Нагрузка постепенно повышается к середине комплекса, а затем съезжается в ходе пополнения последних 2-3 упражнений. При выполнении упражнений дыхание не задерживать, сохранять осанку, делать энергично, четко. Каждое упражнение комплекса выполняется по 6-10 раз. Комплекс начинает с ходьбы, бега на месте или можно продержат дистанцию затем упражнение на подтягивание и дыхание; упражнение для рук, туловища, ног, комбинированные упражнения, в конце комплекса прыжки и ходьба на месте (1 минута) в сочетании с упражнениями на дыхание.

За 1-ый сезон необходимо разучить не менее 2-3 комплексов утренней гигиенической гимнастики, проводить конкурс между отрядами на лучшие выполнения комплексов утренней гигиенической гимнастики. С детьми младшего школьного возраста зарядку проводят отдельно в течении 12 мин., её проводят инструктор по плаванию, воспитатель, вожатые, проинструктированные физруком.

Закаливание

Закаливание с помощью естественных сил природы (воздух, солнце, вода) способствует укреплению здоровья, приобретению полезных гигиенических навыков.

Закаливающие процедур проводят постепенно, систематично и с учётом индивидуальных особенности детей. Закаливание включают воздушные, солнечные и водные процедуры – обтирание, обливание и купание. Процедуры необходимо проводить с различными физкультурными упражнениями.

Закаливание воздухом (воздушные ванны) применяют при температуре воздуха 18 до 20 градусов Цельсия. При слабом ветре в тени в сочетании с играми и развлечениями. Воздушные ванны принимают в трусах (девочки в купальниках). При температуре 14-17 градусов дети должны быть в трикотажных тренировочных костюмах. Воздушные ванны принимают утром и вечером продолжительностью от 10-15 мин., а середине сезона можно довести до 2- часов и более. Следить за тем, чтобы дети не переохлаждались и не перегревались.

Закаливание солнцем (солнечные ванны) проводить на берегу водоема с оборудованными тентами, грибками. Лучшее время с 10 до 12 часов и не ранее полтора часа после еды. Продолжительность первых сеансов – не более 5-10 мин. Тело облучает солнцем равномерно: с начало грудь, затем живот, затем спину и правый, левый бок. Все дети должны иметь легкий головной убор. Солнечные ванны увеличивают ежедневно на 5 минут и к середине сезона ее можно довести до 20-40 минут для 7-10 лет детей и 50-60 мин. Для 11-15 лет детей.

Не загорать пред походами и соревнованиями, после физических упражнений подвижных игр и натошак.

Закаливание водой – обтирание, обливание, купание.

Обтирание– принимать ежедневно утром после зарядки тело обтирают смоченными в воде ладонями, в начале руки, шею, плечи, грудь, спину, живот, ноги. После тела растирают сухим полотенцем. Продолжительность обтирания 5 мин. ежедневно.

Обливание – последовательность обливания как при обтирании на тело выливают воду из ладони, ведра, кувшина с последующим растиранием тела полотенцем.

продолжительность обливания от 30 сек. до 2 мин. ежедневно температура воды в начале 29-30 градусов.

Купание – вода должна быть чистой, берег пологий, песчаный, длина вдоль берега 30 метров ширина 15. Скорость течения не большая (10 м. в мин.). Ширина водоема не более 20 метров, глубина не более 120 см. Дно твердое, ровное, без ям, с постепенным понижением к середине. Участок водоема ограждают шнуром с поплавками.

Место для занятий нужно оборудовать спасательным и учебным инвентарем (спасательные круги, пояса, плавательные доски, круги, мячи, а также иметь спасательную лодку).

Спартакиада

Спартакиада проводится в течение всего сезона в 2 этапа:

- 1) соревнование в отрядах
- 2) финальные обще лагерные соревнования (командные).

Спартакиада включает подготовку проведения (судейства) и проведения итогов.

Соревнование в отрядах проводят в течение 2-3 дней, например:

- день бег 30-60 метров, прыжки в длину с разбега и метание тен. меча;
- день - прыжки в высоту с разбега ,подтягивание, обжимание в упоре лежа и плавание;
- день – стрельба из винтовки, преодоление полосы препятствий, игры.

Финальные соревнования проводят в 2 дня:

- день - соревнования по многоборью и спорт. игр;
- 2 день – соревнования по плаванию (или праздник «Нептуна»).

Открытие и закрытие финальной части спартакиады следует проводить в торжественной обстановке, с ритуалом подъема и спуска флага на празднично украшенном стадионе лагеря, с награждением победителей.

Положение о спартакиаде

1. Цели и задачи спартакиады

Спартакиада проводится под девизом «Спорт любить – здоровым быть!» Соревнования проводятся с целью оздоровления детей, привлечение их к систематическим занятиям физической культурой и спортом.

Задачи спартакиады.

1. Привлечь всех школьников к участию в соревнованиях.
2. Обеспечит массовую сдачу норм комплекса.
3. Выявить сильнейших спортсменов и команды лагеря по многоборью.

II. Время и место проведения спартакиады

Спартакиада проводится в 2 этапа:

Первый с __ по __ - соревнования в отрядах;

Второй с __ по __ - финальные, обще лагерные соревнования.

Соревнование первого этапа проводятся на стадионе лагеря и водной станции согласно утвержденному графику.

III.Руководство спартакиады

Общее руководство соревнованиями на спартакиаде возлагается на педагога по физическому воспитанию, старшего вожатого и инструктора по плаванию. Отрядные соревнования организуют и проводят вожатые, воспитатели и физкультурный актив каждого отряда. Финальные соревнования спартакиады проводит судейская коллегия лагеря.

IV. Программа и условие соревнований спартакиады

В программу отрядных соревнований включаются:

А) для детей 7-9 лет (3 отряда):

бег на 30 метров, прыжки в длину высоту с разбега, плавание на 25 м. без учета времени, метание теннисного мяча в цель, эстафета с мячом и мини-баскетбол;

Б) для детей 10-11 и 12-13 лет (2 отряды):

- многоборье – бег на 30 и 60 метров;
- прыжки в длину и в высоту с разбега;
- метание теннисного мяча на дальность;
- плавание на 25 м. без учета времени и на 50 м;
- подтягивание на перекладине (мальчики);
- отжимание, в упоре лежа (девочки);
- преодоление полосы препятствий;
- стрельба из винтовки; волейбол, ручной мяч и настольный теннис;

В) для детей 14-15 лет (1 отряды):

Многоборье – бег на 60 метров, кросс на 300 м. (девочки) и 500 метров (мальчики), прыжки в длину и высоту с разбега, метание теннисного мяча на дальность, плавание на 50 м, подтягивание на перекладине (мальчики), отжимание в упоре лежа (девочки), стрельба из винтовки, волейбол, ручной мяч, мини-баскетбол и настольный теннис.

В программу финальных соревнований спартакиады включается:

А) для детей 7-9 лет:

бег на 30 м., прыжки в длину с разбега, метание теннисного мяча в цель и плавание на 25 м. с учетом времени;

Б) для детей 10-11 лет и отдельно 12-13 лет:

многоборье – бег на 30(60)м., прыжки в длину с разбега, метание теннисного мяча на дальность и плавание на 25 или 50 м. с учетом времени.

В) для детей 14-15 лет:

многоборье – бег на 60 м., прыжки в длину с разбега, метание теннисного мяча на дальность и плавание на 50 м.

Кроме этого, вне зачета спартакиады проводятся блицтурниры на кубки по волейболу, мини-баскетболу, футболу настольному теннису между командами отрядов (отдельно для старших, средних и младших).

V. Участники соревнований и состав команд.

VI. Подведение итогов и награждение победителей.

Личное первенство по многоборью определяется отдельно для мальчиков и девочек по четырем возрастным группам (7-9 лет, 10-11 лет, 12- 13 лет и 14-15 лет). Победители личных соревнований награждаются призами и грамотами, а занявшие второе и третье места – грамотами.

Командное первенство по многоборью определяется по наибольшей сумме очков (по таблице), набранных командой во всех видах соревнования. Команды – победительнице в каждой возрастной группе награждаются вымпелами и грамотами, занявшие вторые и третьи места – грамотами.

Команды – победительнице блицтурниров по спортивным играм награждаются вымпелами и грамотами, Занявшие вторые и третьи места - грамотами.

Водносportивный праздник «Нептуна»

Праздник проводят в конце смены, когда подводят итоги работы по плаванию. Руководят подготовкой праздника начальник лагеря и старший вожатый. Составления программы праздника поручают инструктору по плаванию, педагогу по физическому воспитанию и музыкальному работнику лагеря. Под руководством вожатых и воспитателей дети готовят:

оборудование, инвентарь, костюмы маски для инсценировок, игр, танцев; наряды для «Нептуна», его свиты, сочиняют стихи, песни "Русалок", "Дельфинов".

На празднике проводить показательные заплывы пловцов разрядников, выступлений в фигурном плавании, прыжков в воду. В начале смены, во время массового купания можно подбросить на пляж запечатанную бутылку с приказом Нептуна о том, чтобы все дети научились плавать.

Приказ нужно объявить на обще лагерной линейки, а затем вывесить на водной станции. За несколько до праздника дней проводят отрядные соревнования их по плаванию, на которых выявляют лучших пловцов.

К участию в соревнованиях в отрядах привлекаются все школьники, имеющие на это разрешение врача. В финальных соревнованиях участвуют команды отрядов: по 5 мальчиков и 5 девочек в каждое. Замена участников команд в любом виде соревнований не ограничивается.

План праздника "Нептуна"

В установленное время для торжественного открытия праздника вблизи водной станции проводится обще лагерная линейка. Командиры отрядов рапортуют старшему вожатому о выполнении приказа Нептуна: сколько детей умеют плавать, кто не научился плавать.

Звучит горн. К водной станции на плоту или лодке подплывает Нептун со своей свитой ("русалки", "дельфины", "рыбки").

Нептун выходит, и старший вожатый рапортует ему о количестве детей, научившихся плавать, и о тех, кто еще не умеет плавать. Нептун обращается к ребятам с кратким приветствием и поручает лучшим пловцам лагеря в сопровождении кого-нибудь из своей свиты поднять флаг соревнований.

Нептун приказывает наказать тех ребят, которые не научились плавать. Свита выводит из строя этих ребят (желательно из старших отрядов) и заставляет окунуться в воду (на мелком месте).

Начинаются соревнования между отрядами. Первыми стартуют школьники 7-9 лет на дистанции 25м вольным стилем.

Школьники 10-13 лет соревнуются на дистанции 50м, а ребята старших отрядов - на дистанции 50 или 100м (порядок стартов и способы плавания объявляют заранее). По окончании соревнований Нептун награждает победителей призами и грамотами.

Начинается вторая часть праздника: "дельфины" показывают спортивные различные способы плавания, "русалки" демонстрируют фигурное плавания под музыку, "рыбки" - прыжки в воду, специально подготовленная группа юных пловцов показывает оказания помощи тонущему, выполняет комические прыжки в воду, (одиочные и групповые) и т.д.

В программу этой части праздника можно включить также различные эстафеты в плавании, комбинированные эстафеты, включающие спортивное плавание, греблю, ныряние, прикладное плавание, а также показательную игру в водное поло и т.д.

Нептун награждает призами и грамотами наиболее отличившихся участников показательных выступлений, обращается ко всем ребятам с заключительным словом и вместе со свитой уплывает. Все участники провожают Нептуна песней. Программа праздника "Нептуна" рассчитана примерно на 2ч. Лучшее время для его проведения - вторая половина дня.

Врачебно-педагогический контроль: Определение реакций организма детей на физическую нагрузку достигается при помощи субъективных и объективных методов.

Субъективный метод: опрос, наблюдение за потоотделением, дыханием и цветом кожи лица.

Объективный метод: регистрация пульса, дыхание, давление, температура, веса тела, сила сжатия кисти, жизненной емкости легких... Пульс отражает реакцию сердечно – сосудистой системой и организма на нагрузку.

Особое внимание уделять работе секций и наблюдением во время соревнований т. к. дети переносят большие психические и физические нагрузки.

При проведении соревнований обязательное присутствие мед. персонала. Перед соревнованием врач должен ознакомиться с программой и условиями их проведения, с их продолжительностью и величиной нагрузки.

ПРИМЕРНАЯ СХЕМА

ПРИЗНАКОВ УТОМЛЕНИЯ У ДЕТЕЙ

Признаки	Нормальная нагрузка	Большая нагрузка	Высокая Нагрузка
Окраска кожи	Небольшое покраснение	Значительное покраснение	Резкое покраснение, побледнение
Потливость	Небольшая	Большая (выше пояса)	Особо резкая ниже пояса), выступание солей
Дыхание	Учащенное, ровное	Большое учащение.	Резкое учащение поверх, через рот. Отдышка
Движение	Бодрая походка	Периодическое дыхание через рот	Резкие покачив-я, не координиров. движения
Внимание	Хорошее, безошибочное выполнении указаний	Неуверенный шаг, покачивание Неточность в выполнении команд	Замедленное выполнение команд, воспринимается
Самочувствие	Никаких жалоб нет	Жалобы на усталость, боль в ногах, отдышка сердцебиение,	Жалобы на усталость, головную боль, жжение в груди, тошнота

Требования к отчету практиканта по летней практике:

В отчете практикант рассказывает о проделанной работе раскрывая при этом следующие вопросы:

- Краткие сведения о лагере: его база, размещение, санитарно-гигиенический режим, постановка воспитательной работы и т.д.
- Какие воспитательные задачи были поставлены перед практикантами и как они реализованы в процессе работы в лагере;
- Характеристика отряда, количество мальчиков и девочек, их возраст, психологические особенности, дисциплина, отношение к общественной работе и т.д.;
- Какая спортивная работа проводилась, сколько и какие спортивные мероприятия проводились, анализ положительных и отрицательных сторон, недостатки, пути их устранения;
- Какая работа проведена с практикантом:
- с целью изучения опыта работы педагогического коллектива лагеря;
- какая помощь была оказана?
- Какие затруднения имели место в практической работе и как они преодолевались?
- Какие знания педагогики и психологии использовались в ходе летней практики?
- Какие выводы сделал для себя практикант?

Замечания и пожелания практиканта, направленные на улучшение работы организации практики в лагере.

ЛЕТНЯЯ ПРАКТИКА

В СИСТЕМЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ БУДУЩЕГО УЧИТЕЛЯ

Летняя практика предусматривает следующие виды деятельности:

- организационно- педагогическая работа (знакомство с условиями работы, правилами внутреннего распорядка лагеря, с составом отряда, беседы с родителями, составление плана работы отряда, формирование органов самоуправления и работы с ними);
- изучение специфики проявления возрастных и индивидуальных особенностей воспитанников, состояния их здоровья, условий жизни и воспитания;
- организация коллективно- творческой деятельности по всем направлениям воспитания (в области развития познавательных интересов детей и подростков, нравственного, спортивно- оздоровительной работы и др.);
- организация режима, активного отдыха детей, проведение санитарно-гигиенической работы и работы по самообслуживанию;
- проведение индивидуальной воспитательной работы с детьми и подростками.

В процессе практики учащиеся должны овладеть следующими умениями:

- определять цели и задачи оздоровительной работы с детьми и подростками;
- составлять план оздоровительной и воспитательной работы на лагерную смену и на каждый день с учетом интересов и индивидуальных особенностей детей;
- организовывать самоуправление в коллективе и направлять его деятельность; создавать условия для развития самостоятельности детей и подростков;
- организовывать разнообразную деятельность детей и подростков: сочетать индивидуальную и коллективную работу с детьми;
- использовать всю систему возможных педагогических воздействий в условиях лагеря с учетом возрастных и индивидуальных особенностей детей и подростков;
- устанавливать педагогически правильные отношения с детьми и подростками, с коллегами;
- педагогически осмысливать и анализировать опыт своей педагогической деятельности.

Правила для вожакого:

1. Четко знайте цель своей работы со всеми детьми с каждым в отдельности.
2. Не злоупотребляйте правом приказывать: просьбу всегда легче и приятнее выполнять.
3. Подходите к личности ребят с оптимистической гипотезой, даже с риском ошибиться.
4. Ребята должны знать, что Ваши действия и даже голос продиктованы дружелюбием.
5. Работая с детьми, чаще вспоминайте, каким ты сам был в их возрасте: легче будет их понять.
6. Никогда не повышайте голос! Крик болезненно действует на ребят, раздражает, вызывает у них негативизм.
7. Знайте о воспитанниках все, но не используйте информацию для мелких придирок детям, более того, умейте что-то не расслышать, не заметить, не понять.
8. Не столько оберегайте ребят от плохого, сколько учите его сопротивляться.
9. Учитесь сотрудничать с детьми, а не командовать ими.
10. Не подменяйте детский актив и не подавляйте детскую инициативу.
11. Будьте с ребятами вместе, рядом и чуть впереди.
12. Истинное воспитание- воспитание правдой.
13. Будьте хозяином своего слова. Не смогли выполнить обещание, объясните ребятам причины и извинитесь (обещайте только то, что можете выполнить).
14. Уважайте детей и детский коллектив.
15. Будьте настойчивы, требовательны, но не грубы: грубость рождает ответную грубость.
16. Не осуждайте и не обсуждайте действия своего напарника в присутствии ребят.
17. БУДЬТЕ СЧАСТЛИВЫ! И ПУСТЬ РЕБЯТА ВИДЯТ ЭТО!

План работы на день:

В нем должно быть четко определены и проработаны 3 периода.

УТРО (от завтрака до обеда). Здесь необходимо включать преимущественно оздоровительные мероприятия.

ДЕНЬ (после полдника до ужина). Кроме отрядных дел этот период заполняется кружковой работой, спортивными делами.

ВЕЧЕР (После ужина до отбоя). В этот период можно проводить культмассовые мероприятия, конкурсы, вечера, костры, просмотры фильмов и т.д.

День расписывается по часам и минутам. План должен быть корректным.

План на день

Утро:

9.30 –10.30 – операция «Лесная аптека». Выход за пределы лагеря.

10.30-11.30 - час юного художника. Кружковая комната.

День:

16.30 -17.30 - конкурс на лучший рассказ «Мой Казахстан». Отрядное место.

17.30-18.45 - игры в отряде. Вечер:

19.00-20.00 – «наука загадок», конкурсы, викторины и т.п.

20.00-21.30 - участие в дружинном мероприятии.

Примерный план смены

	<i>Первая неделя</i>	<i>Вторая неделя</i>	<i>Третья неделя</i>
<i>Цвет/день</i>			
<i>КРАСНЫЙ</i>	Встречи с песней Календарь смены Огоньки знакомства (отряды).	Конкурс сказок огоньки знакомства: отряд приглашает отряд	Конкурс индивидуального творчества. Ответные визиты отрядов
<i>ОРАНЖЕВЫЙ</i>	Общий костёр-открытие смены лагеря. Отрядные костры и посиделки	Отрядные огоньки «Что такое лагерь?», «За что я люблю лагерь» (отряды). Конкурс рисунков на асфальте «мой лагерь»	Вечерние тематические огоньки
<i>ЖЁЛТЫЙ</i>	«Весёлые старты» Бег сороконожек, в бумажной обуви. Бой петухов и др.	Большая лагерная спартакиада	Праздник спорта, спортивный аукцион. Состязания силачей.
<i>ЗЕЛЁНЫЙ</i>	«Лесные тропы» «Робинзонада»	Конкурс лесных поделок, Экологическое путешествие	День индейца Состязания охотников, следопытов. О чем расскажет трубка мира.
<i>ГОЛУБОЙ</i>	Праздник дождя Конкурс «Капелька.	Морская эстафета: юнги, вперед! Кок – смак!	День Нептуна

Организационный период:

От того, как пройдут эти три- четыре дня, зависит, как вы проживете всю смену. Пусть эти дни будут яркими, наполненными, расписанными по минутам, чтобы ни одна из них не пропала зря. Для этого продумайте все до мелочей и подготовьте, что можете заранее.

Задачи:

1. Создать творческую атмосферу деятельности отряда, доброжелательные межличностные отношения, благоприятный эмоциональный настрой.
2. Изучить прошлый опыт детей, их умения, интересы, увлечения, ожидания от лагеря.
3. Предъявить единые педагогические требования к режиму дня и дисциплине.
4. Познакомить детей друг с другом, ввести в ритм жизни лагеря.
5. Сформировать органы детского самоуправления.

Экскурсия по лагерю

Пусть она будет необычной. Игра – путешествие «Здравствуй лагерь!».

У ребят появляется маршрутный лист. Они отправляются по станциям, где встретятся со:

- старичком – лесовиком (о правилах поведения в лесу);
- Гантелькиным (стадион, о закаливании, зарядке);
- Доктором Градусником (о здоровье, поведении на солнышке, мытье рук);
- Чижиком – Пыжиком (игровая площадка, разучить новую игру);
- Поваром Сладкоежкиным (столовая, о правилах поведения за столом);
- Домовым - расскажет ЧТО? ГДЕ? КАК? Покажет, как заправлять кровать, что хранить в тумбочке;

Первый день должен быть четко организован. Чтобы поближе познакомиться и познакомить ребят друг с другом, проведите конкурс рисунков. Тема: «Моя семья» или «Давайте знакомиться». Пусть ребята нарисуют свой дом, своих родных. А может быть, они нарисуют свои портреты, и вы поместите их в окно большого бумажного дома или на специальной выставке.

В этот период надо вместе с ребятами продумать такие вопросы

1. Название отряда
2. Девиз отряда
3. Отрядная песня
4. Речевка отряда
5. Отрядная форма
6. Отрядный флаг
7. Ведение дневника отряда
8. Структура отряда:
 - Командир отряда
 - Зам.командира
 - Звеньевые (звено состоит из 6-7 чел.)
 - Редактор.
 - Физорг.
 - Массовик.
 - трудовик

Уголок отряда младших школьников

Уголок – место, где интересно и увлекательно рассказывается о жизни отряда. Его можно назвать: «Дружба», «Искорка», «Лучики», «Светлячки», «Лидеры», «Робинзон», «Батыры», «Рыцари» и т.д.

В уголке можно поместить стенды с рубриками: «Наши лидеры», «Зона нашей работы», «Наш режим», «Им говорим спасибо», «Именинники», «Поздравляем!», «Наши спортсмены», «Наши достижения» и т.д.; выставка рисунков, поделок и т.д.

В уголке должны быть:

- девиз и песня;
- правила отряда;
- режим дня.

К числу меняющихся время от времени элементов уголка относятся:

- план работы (может корректироваться);
- сегодня в отряде;
- отряды соревнуются;
- газеты и листовки;
- тематические плакаты, стенды, выставка и т.д.

Календарный план работы отряда

- 1-й день.** Заезд детей. Распределение по отрядам. Разведка дел. Распределение трудовых объектов. Орг. сборы в отрядах
- 2 день.** Трудовой десант «Лагерь – наш дом!». Орг. сбор. Подготовка к линейке посвященной открытию лагерной смены.
- 3 день.** Смотр строя и песни. «В гостях у сказки». Подготовка к выставке «Своими руками».
- 4 день.** Открытие спартакиады отряда. Веселая эстафета, старты.
- 5 день.** Фестиваль дружбы. Конкурс рисунков. День именинников.
- 6 день.** Туристическая эстафета. Конкурс песен и походного костра.
- 7 день.** Отрядные конкурсы «Подарок другу». Игра – путешествие. День юмора и смеха.
- 8 день** День фантазера.
- 9 день** Экскурсия к зеленому другу. Конкурс «Природы и фантазии». Устный журнал «Птицы наши друзья». Лесной карнавал.
- 10 день.** «Поле чудес». Подготовка к закрытию смены.

Вожатый имеет личный план работы на день. В этом плане отражаются формы или методы того или иного дела, конечный результат и последовательность работы с отрядом, с отдельными ребятами, с кружком.

В период летней практики в лагере возможно использование самых разнообразных форм работы.

Познавательные: турниры смекалистых, вечер легенд, викторины. Час вопросов и ответов, турнир эрудитов, интеллектуалов «Что? Где? Когда?». Базар головоломок, книжная лавка, КВНы. Клуб, журнал почемучек, «Хочу все знать», познавательные экскурсии. Разнообразные кружки, вечер разгаданных и не разгаданных тайн, День книги, «Герои любимых книг» и т.д.

Трудовые: самообслуживание, трудовые отряды в лесничествах и водных хозяйствах; защита профессии, защита фантастических проектов, мастерские, города волшебников, умельцев. Трудовые десанты, дежурство, дни профессий, в гостях у Самоделкина, кружки, «Король Мусор и Мы» и т.д.

Нравственного направления: экскурсии и шествие к памятнику, местам славы и исторической памяти. Диспуты, огоньки знакомства, «Расскажи мне обо», «Расскажи мне о себе», «Откровенный разговор», «Давай обсудим». Беседы, обучение общению: психотренинги, психологические игры и упражнения; телефон доверия, день именинника и т.д.

Оздоровительные и спортивные: купание, закаливание, прогулки, походы. Санитарно-гигиенические дела «Уют», «Мойдодыр», «Да здравствует мыло душистое!». Малые олимпийские игры, средневековые и рыцарские турниры, «Веселые старты», эстафеты спорта и здоровья, Праздник Нептуна, народно-спортивные игрища, викторины, игровые тематические зарядки, день стартов, аэробика и т.д.

Юнкорские: выпуск газет - мини-и многометровых, серьезных и юмористических, сатирических. А также: почтовый дилижанс, Рыцари пера, Акулы пера, информационные листки, «Молнии», пресс-конференции. Организация работы пресс – центра, радицентра, ТАЛа (телеграфного агентства лагеря), конкурс рекламного плаката, витражей и т.д.

Экологические: тропа, викторины, конкурсы научно фантастических проектов по охране природы; лесная аптека, путешествие: «В мир лесных звуков», «В царство Берендея», «По морям и океанам», «На морском (речном, озерном) дне».

ПОДВИЖНЫЕ ИГРЫ.

1. СВЕТОФОР

На площадке чертятся две линии на расстоянии 56 метров друг от друга. Играющие стоят за одной линией. Водящий стоит между линиями примерно посередине спиной к играющим. Водящий называет какой-то цвет. Если у играющих этот цвет присутствует в одежде, они беспрепятственно проходят мимо ведущего за другую линию. Если такого цвета в одежде нет, то водящий может осалить перебегающего пространство между линиями игрока. Осаленный становится водящим.

2. ЗАЯЦ БЕЗ ЛОГОВА

Участники игры стоят парами лицом друг к другу, подняв сцепленные руки вверх. Это «домики», или «логово зайца». Выбираются двое водящих – «заяц» и «охотник». Заяц должен убежать от охотника, при этом он может спрятаться в домик, т.е. встать между играющими. Тот, к кому он встал спиной, становится «зайцем» и убегает от охотника. Если охотник осалит зайца, то они меняются ролями.

3. ЗДРАВСТВУЙТЕ

Все встают в круг лицом, плечом к плечу. Водящий идет по внешней стороне круга и задевает одного из играющих. Водящий и играющий, которого задела, бегут в разные стороны по внешней стороне круга. Встретившись, онижимают друг другу руки и говорят: «Здравствуйте», Можно еще назвать свое имя. Потом они бегут дальше, пытаясь занять свободное место в кругу. Тот, кто остался без места, становится водящим.

4. ОТГАДАЙ, ЧЕЙ ГОЛОСОК?

Водящий отходит в сторону, пока играющие договариваются, кто будет подавать голос. Затем водящий встает в круг и закрывает глаза. Играющие идут по кругу со словами: «Мы собрались дружно в круг, повернулись разом вдруг, а как скажем: «Скок, скок, скок», (эти слова произносит один человек) – отгадай, чей голосок». Водящий открывает глаза и отгадывает, кто из ребят сказал «Скок, скок, скок». Если это ему удастся, он меняется с говорившим местами. Можно дать водящему три попытки. Если он все же не угадает, игра начинается сначала.

5. ВОРОНЫ И ВОРОБЬИ

На расстоянии 11,5 метра чертятся две параллельные линии. От них отмеряется еще 45 метров и прочерчивается точно так же еще 2 линии. Первые две линии – это линии старта, вторые – «домики». Команды выстраиваются спиной друг к другу около первых линий, т.е. на расстоянии 11,5 метра. Команд две, одна из них называется «воробьи», а вторая – «вороны». Ведущий встает между командами и называет слова: воробьи или вороны. Если ведущий сказал «вороны», то вороны догоняют воробьев, которые пытаются убежать за вторую линию, т.е. спрятаться в «домик». Все пойманные воробьи становятся воронами. Если ведущий говорит «воробьи», то воробьи бегут и ловят ворон. Игра может продолжаться до тех пор, пока в одной команде не останется играющих. Или игра идет определенное количество раз, и тогда побеждает команда, в которой больше играющих.

6. ПОЙМАЙ ХВОСТ ДРАКОНА

Ребята выстраиваются в колонну, каждый держит впереди стоящего за пояс. Они изображают «дракона». Первый в команде – это голова дракона, последний – хвост. По команде ведущего «дракон» начинает двигаться. Задача «головы» - поймать «хвост». А задача «хвоста», в свою очередь, - убежать от «головы». Туловище дракона не должно разрываться, т.е. играющие не имеют права отцеплять руки. После поимки «хвоста» можно выбрать новую «голову» и новый «хвост».

7. Игра «КОРШУН»

Из детей выбираются коршун и курочка. За курочкой становятся все детишки (цыплята), держась друг за дружку. Коршун сидит на корточках и ковыряет ямку. Курочка с цыплятами ходит вокруг коршуна.

- *Вокруг коршуна хожу и на коршуна гляжу. Коршун, что делаешь?*
- Ямочку рою. - *Зачем тебе мешочек?*
- *Зачем тебе ямочка?* - Камешки класть.
- Денежку ищу. - *Зачем тебе камешки?*
- *Зачем тебе денежка?* - В твоих деток кидать.
- Иголку купить. - *За что?*
- *Зачем тебе иголка?* - Они ко мне в огород лезят.
- Мешочек шить.

Ты бы сделал забор выше, а коли не умеешь – лови их!

После этих слов коршун бросается и ловит цыплят, которые всячески уворачиваются. Игра заканчивается, когда он переловит всех цыплят. Во время ловли коршуна цыплята подзадоривают его песенкой:

Коршун, коршун колесом,
Твои детки за лесом,
Тебе кричат:
«Не таскай цыплят,
А летай кругом
Над зеленым лужком!».

8. ГОРЕЛКИ

Игроки выстраиваются в колонну парами, взявшись за руки. Водящий стоит перед колонной в нескольких шагах, спиной к играющим. Он говорит:

«Гори, гори ясно,
Чтобы не погасло.
И раз, и два, и три.
Последняя пара, беги!»

На слово «беги» пара, стоящая последней, должна быстро обежать колонну и встать впереди. Водящий тоже должен стремиться занять одно из мест первой пары. Тот, кому не хватило места, становится водящим.

Вместо слов «последняя пара» водящий может произнести «четвертая пара» или «вторая пара». В этом случае всем играющим надо быть очень внимательными и помнить, какими по счету они стоят в колонне.

СПОРТИВНЫЕ ЭСТАФЕТЫ.

БЕГ

По сигналу первый участник команды бежит до поворотного флажка и обратно, добежав до команды, хлопает по руке следующего участника – передает эстафету. Побеждает команда, чей последний игрок первым достигнет финиша.

ЭСТАФЕТЫ С МЯЧОМ

Участники команды выстраиваются друг за другом на расстоянии вытянутой руки. Впереди капитан. У него в руках мяч. По сигналу капитан передает мяч над головой стоящему сзади, тот – следующему и так до конца. Игрок, стоящий в конце, получив мяч, бежит с ним в голову команды, встает перед капитаном и повторяет передачу мяча. Выигрывает та команда, игроки которой быстрее осуществят передачу и чей капитан вновь займет исходное положение. У этой эстафеты могут быть варианты:

- передача мяча происходит между ног,
- мяч передается справа или слева,
- происходит чередование передачи сверху, снизу и т.д.

Народные приметы. К дождю или ненастью

Постарайтесь, чтобы ваши дети запомнили эти народные приметы. Обращайте на них внимание чаще. Учить своих ребят видеть, чувствовать и понимать землю, её природу, её погоду.

- Пчелы утром играют – будет ясный день, толкутся - к несчастью.
- Солнце светит днем как бы сквозь оболочку – надо вскоре ожидать дождя.
- Частые раскаты грома, сливающиеся в непрерывный гул, предвещает град.
- К плохой погоде – бляение овец.
- Усиление ветра после продолжительной тихой погоды – к дождю.
- Листья клена начинают «лить слезы» еще за трое – четверо суток до дождя; выделяя капельки сока у основания черенков.
- Утром слышен гром – к вечеру он принесет дождь, особенно если гремит непрерывно.
- Глухой гром, на тихий дождь, гром звонкий – на ливень.
- Если при закате солнца облака сгущаются, и становится темно – свинцового цвета, жди ночью грозу.
- Чем меньше капли дождя, тем больше он будет идти.

Документация вожатого

Дневник вожатого (образец ведения)

1. Титульный лист:

2. Фамилия и инициалы _____

3. Группа, специальность _____

4. Дата прохождения практики _____

5. Место прохождения _____

6. План работы

7. Список отряда по форме:

№ п/п	Ф.И.О.	Дата рождения	Увлечение интересы	Поручение В отряде	Дом. адрес
-------	--------	---------------	--------------------	--------------------	------------

1. Актив отряда

2. Итоги дня

3. Остальные страницы заполняются в соответствии с выполнением плана работы.

Схема отчета:

1. Место прохождения практики.

2. Характеристика детей отряда. Возраст детей, психологические особенности, отношение друг к другу, общественно – полезной деятельности.

3. Как были реализованы цель, задачи смены?

4. Организация дисциплины в отряде в начале практики. Работа с «трудными» детьми.

5. Какие воспитательные дела были проведены. Их уровень и итоги.

6. Что дала вам практика?

7. С какими затруднениями встретились? Как их преодолевали?

8. Ваши предложения по улучшению подготовки учащихся к летней практике.

9. Отчет вместе с дневником, характеристикой на практиканта, лучшей разработкой сдается до 5 сентября т. г. в 104 каб.

Анализ урока физической культуры в общеобразовательной школе

I. Общие сведения: Дата _____ место проведения _____

Число учащихся по журналу (присутствуют __; отсутствуют __; не занимаются)

II. Подготовка к уроку:

1. Наличие плана – конспекта, постановка задач урока.
2. Внешний вид учителя, практиканта (специальная одежда и обувь, их состояние).
3. Внешний вид учащихся (спортивная форма, спортивная обувь, их опрятность).
4. Подготовка место занятий и инвентаря, соблюдение техники безопасности, санитарно-гигиеническое состояние спортивного зала, снарядов и инвентаря.
5. Предварительная подготовка физоргов класса.
6. Повторение пройденного материала, отражение этапов обучения в конспекте урока, их место в ознакомлении, совершенствовании и т.д.).

III. Обучение и воспитание на уроке:

1. Степень овладения учащимися учебным материалом.
2. Реализация дидактических принципов обучения.
3. Методы обучения, применяемые на уроке (показ, объяснение, использование наглядных пособий, технических средств, оценки выполнения упражнения и др.), оценка их применения.
4. Применение подводящих упражнений.
5. Умение анализировать и исправлять ошибки, оценка учащихся.
6. Наличие страховки и ее качество, привлечение к страховке учащихся и их подготовленность.
7. Оценка плотности урока (в соответствии с таблицей).
8. Характер варьирующей нагрузки (постепенность возрастания, волнообразность, снижение к концу занятий).
9. Приемы регулировки нагрузки учителем, практикантом.
10. Забота об осанке и правильном дыхании учащихся.
11. Воспитательная работа учителя, практиканта (реакция учителя на положительные и отрицательные поступки учащихся и др.).
12. Дисциплина учащихся, их активность и интерес к занятиям.

IV. Организация урока.

1. Своевременность начала и окончания урока, распределение времени на отдельные части урока и виды упражнений. Дозировка отдельных упражнений в определенные отрезки времени, методические указания учителя.
2. Способы организации учащихся на уроке (фронтальная, групповая, индивидуальные, круговой) и способы выполнения учащимися заданий (одновременно, поочередно, потоком и т.п.).
3. Рациональное использование помещения, оборудования и инвентаря, размещение учащихся.

V. Выводы и предложения:

1. Выполнение плана (разделов учебной программы), достижение цели.
2. Качество знаний и умений учащихся, полученных на уроке.

Положительные и отрицательные стороны урока. Как закрепить и усовершенствовать положительные стороны урока, как избежать его отрицательных сторон. Каков теоретический и методический уровень подготовки учителя, владение учебным материалом, методика ведения урока, связь с программным содержанием предыдущих уроков, соответствие упражнений и игр программе данного класса и физической подготовленности. Индивидуальная работа с учащимися подготовительной медицинской группы на уроке.

**ПРОИЗВОДСТВЕННАЯ
ПРЕДДИПЛОМНАЯ ПРАКТИКА**

Уважаемые студенты!

Профессиональная практика студентов Гуманитарного колледжа является составной частью учебного процесса.

Цели практического обучения – закрепить, углубить и систематизировать Ваши знания, полученные в процессе теоретического обучения, привить необходимые практические умения и навыки по изучаемой специальности, а также приобщить Вас к деятельности в педагогическом коллективе. Профессиональная практика организуется в соответствии с действующими учебными планами, утвержденными Министерством образования и науки РК.

Преддипломная практика является завершающим этапом обучения, которая проводится после прохождения теоретического курса и сдачи учащимися всех экзаменов, зачетов, предусмотренных учебными планами.

Задачами преддипломной практики являются обобщение и совершенствование знаний, умений и навыков по специальности:

- ознакомление на практике с новыми технологиями воспитания и обучения детей;
- ознакомление с условиями деятельности школы, дошкольных учреждений, с системой планирования учебно - воспитательного процесса, отдельных учителей и воспитателей;
- овладение навыками учебно- воспитательной деятельности учителя, классного руководителя, воспитателя. Во время практики студенты выполняют обязанности классного руководителя, предметника в соответствии с должностями, определенными квалификационной характеристикой.

Итогом преддипломной практики является оценка, которая выставляется на педагогическом совете базового предприятия, где проходил практику учащийся колледжа.

Студенты, не выполнившие программу практики, сдаче государственных экзаменов не допускаются. Им выдается академическая справка об окончании теоретического обучения, которая служит документом для поступления на работу.

Обязанности студентов Гуманитарного колледжа:

- выполнять правила внутреннего распорядка, распоряжения администрации школы, дошкольного учреждения и руководителей практики, следить за строгим соблюдением правил техники безопасности и охраны труда, быть примером вежливости, организованности, дисциплинированности и трудолюбия;
- выполнять все виды работ, предусмотренных программой педагогической практики; тщательно готовиться к проведению порученной учебно-воспитательной работы с детьми;
- составлять конспекты или развернутые планы уроков и занятий, согласовывать их с учителем (воспитателем, музыкальным руководителем и т.д.) и утверждать у учителя или воспитателя дошкольного учреждения.
- присутствовать на всех уроках и занятиях, относящихся к педагогической практике, согласно расписанию; активно участвовать в анализе уроков и занятий, вести дневник практики по установленной форме. Работа ведется в соответствии с планом практики.

Учителя школы:

- Знакомят практикантов с планированием учебно-воспитательной работы;
- проводят отдельные показательные уроки и занятия;
- присутствуют на пробных уроках и занятиях, участвуют в их обсуждении и выставлении оценок;
- знакомят практикантов с классной документацией, привлекают их к индивидуальной работе с учащимися, к проведению кружковых занятий по изготовлению наглядных пособий;
- составляют характеристики на практикантов и участвуют в конференции по итогам практики.

Преподаватели, методисты по практике Гуманитарного колледжа:

- осуществляют инструктаж учителей, воспитателей и других педагогических работников, привлекаемых для работы с практикантами;
- составляют план работы по организации и проведению практики;
- распределяют практикантов по рабочим местам, осуществляют методическое руководство и контроль педагогической деятельности студентов;

- наблюдают за работой практикантов с детьми, анализируют и оценивают её по согласованию с учителями, музыкальными руководителями и воспитателями;
- совместно с педагогическими работниками школ и дошкольных учреждений составляют характеристики и выставляют оценки (зачет) практикантам;
- составляют установленную отчетность по итогам практики.
- по согласованию с учителями и воспитателями распределяют между практикантами темы уроков и внеклассных занятий;
- принимают участие в конференциях по педагогической практике.

Учителя, классные руководители:

- знакомят практикантов с составом класса, с личными делами учащихся, планом воспитательной работы;
- помогают практикантам наметить воспитательные задачи и консультируют их при составлении плана отдельных воспитательных мероприятий;
- привлекают практикантов к проведению воспитательной работы с учащимися класса и к работе с родителями;
- присутствуют на проводимых практикантами внеклассных занятиях и участвуют в их обсуждении, принимают участие в педсоветах, конференциях по итогам практики.

**Примерный план работы студентов
в период преддипломной педагогической практики**

I НЕДЕЛЯ

1. Принять участие в установочной конференции по вопросам педагогической практики
2. Знакомство со школой.
3. Ознакомление с учебно-воспитательной работой школы
4. Посещение уроков учителей, анализ их уроков.
6. Изучение учебных программ.
7. Беседа с классным руководителем о задачах и системе воспитательной работы в классе
8. Составление индивидуального плана на период практики.
9. Изучение классной документации.
10. Разработка планов – конспектов уроков.
11. Проверка дневников учащихся.

II - III НЕДЕЛЯ

1. Самостоятельное проведение уроков.
2. Подготовка открытого урока ко Дню Практиканта
3. Посещение уроков учителей и анализ уроков.
4. Консультации учителя, методиста. Участие в методическом семинаре школы.
5. Изготовление наглядных пособий к уроку и ТСО.
6. Изучение уровня воспитанности коллектива класса;
7. Проведение мероприятий по плану воспитательной работы.
8. Проверка дневников. Работа с родителями учащихся.
9. Подготовка родительского собрания

IV - V НЕДЕЛЯ

1. Проведение уроков.
2. Проведение открытого урока в День Практиканта
3. Проведение кружкового или факультативного занятия.
4. Посещение и анализ уроков сокурсников.
5. Подготовка материала к газете.
6. Участие в методическом семинаре.
7. Работа с родителями учащихся.
8. Проверка дневников.
9. Проведение беседы с родителями на педагогическую тему.
10. Мероприятия по плану воспитательной работы.
11. Подготовка и проведение внеклассных мероприятий.
12. Работа с методической папкой.

VI - VII НЕДЕЛЯ

1. Проведение уроков.
2. Проведение кружкового или факультативного занятия.
3. Посещение и анализ уроков сокурсников.
4. Подготовка выступления по теме НИРС на методическом дне.
5. Проведение дополнительных занятий.
6. Проверка дневников.
7. Подготовка и проведение часа воспитания.
8. Составление планов конспектов на V неделю.
9. Мероприятия по плану воспитательной работы.
10. Изготовление наглядных пособий.
11. Работа с методической папкой.

VIII- IX НЕДЕЛЯ

1. Проведение уроков.
2. Проведение кружка или факультатива.
3. Посещение и анализ уроков сокурсников
4. Проведение работы с родителями учащихся.
5. Проверка дневников
6. Консультации учителя, методиста
7. Подготовка документов по итогам практики (характеристики, отчета)
8. Мероприятия по плану воспитательной работы.
9. План – конспект на неделю.

X НЕДЕЛЯ

1. Посещение уроков.
2. Посещение и анализ уроков товарищей.
3. Кружок или факультатив.
4. Консультации учителя, методиста
5. Сдача документации методисту.
6. Участие в педагогическом совете школы по итогам педагогической практики.
7. Утверждение характеристики, отчета по итогам практики

Схема отчета по преддипломной практике:

1. В какой школе, классах пройдена практика.
2. Анализ выполнения памятки практиканта.
3. Выполнение программы практики, ее задач, всех видов планов.
4. Приобщение к их выполнению актива учащихся класса, учителей - предметников, родителей.
5. Индивидуализация обучения и воспитания.
6. Применение инновационных методов, форм, технологий на практике..
7. Какие пробелы в знаниях, умениях обнаружены, какие затруднения возникли, чем они вызваны, как преодолевались?
8. Педагогические находки в период практики.

Примерная схема конспекта урока

В начале практикант пишет по какому учебному предмету, в каком классе и школе будет проводить урок. Полностью указывает свою фамилию и имя, затем фамилию, имя и отчество методиста и учителя. Затем следует:

- Тема урока;
- Его цели: образовательные, воспитательные, развивающие;
- Оборудование урока (наглядных пособий, схема их на протяжении урока);
- Литература;
- План урока;

Студент пишет черновой вариант конспекта урока и снова встречается с учителем. Подписывается только чистовой вариант, согласованный с учителем. Конспект в окончательном виде должен быть готов за 2-3 дня до проведения урока. Учитывается не только содержание и качество конспекта, но и его оформление.

Список литературы:

1. Закон образование РК
2. Абай «Слова назидания». Алма-ата: Жалын, 1983г.
3. Алтынсарин И. Собр. соч. в 3-х томах - Алма-ата 1975-1978гг.
4. Антология педагогической мысли Казахстана. Составители К. Жарикбаев, С. Калиев.
5. Амонашвили Ш. А. Школа жизни. М., 1998.
6. Бабанский Ю.К. Избранные педагогические труды/ АПН СССР. - М.: Педагогика, 1989.
7. Бальсевич, В.К. Физическая активность человека / В.К. Бальсевич, В.А. Запорожанов. - Киев: Здоровье, 1987. 214 с.
8. Басенов Т.К. Казахский народный орнамент. А: издательство художественной литературы, 1958г
9. Бессараб, В.Ф. Педагогические технологии в учебных заведениях профессионального образования: в помощь преподавателю / В.Ф. Бессараб, А.В. Кротов. Челябинск: РАО, 2001. 31 с.
10. Беспалько, В.П. Слагаемые педагогической технологии /В.П. Беспалько. М.: Педагогика, 1989. 192 с.
11. Болеев К., Казахская этнопедагогика. Джамбул, 1993
12. Вавилов Ю.П. О педагогических способностях учителя мл. классов // Диагностика познав. способностей. Ярославль: ЯГПИ, 1986. С.18-25.
13. Волков Г.Н. Этнопедагогика. -Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 1974
14. Газман О. В школу - с игрой. М., 1991.
15. Гребнев Н. Казахские пословицы и поговорки. А: «Жазушы», 1987г
16. Джанибеков У. Эхо. Алма-ата: Өнер, 1991
17. Джурицкий А.Н. История педагогики
18. Джанузаков Т. Ваше имя? А: «Казахстан». 1989г
19. Жанузакова Ф. Казахские народные сказки. А: «Жазушы», 1977г
20. Захлебный А. На экологической тропе. М., 1986.
21. Кенжеахметов С. Қазақтың салт-дәстүрлері.
22. Коджаспирова Г.М., Борикова Л.В. и др. Педагогическая практика в начальной школе. М., Академия, 2000.
23. Капралова Р.М. Работа кл. руков. с родителями. М., 1980.
24. Симонов В. Диагностика личности. М., 1995.
25. Скаткин М. Методология и методы пед. исследований. М., 1986.
26. Слостенин В., Педагогика М.: Издательский центр "Академия", 2002. -576 с.
27. Семушина, Л.Г. Содержание и методы обучения в средних специальных учебных заведениях: учеб.метод. пособие / Л.Г. Семушина, Н.Г. Ярошенко. М.: Высш. шк, 1990. 192 с.
28. С.Г.Сериков Здоровьесбережение учащихся в начальном профессиональном образовании: науч.метод. пособие / С.Г. Сериков. СПб.: Учебнометодический центр комитета по образованию администрации СанктПетербурга, 1999. 42 с.
29. Соколова И.Ю., Хохлова Д.А. Управление образовательными системами: Учебное пособие - Ставрополь: Изд-во СГУ, 2002.
30. Стефановская, Т.А. Классный руководитель: Функции и основные направления деятельности. - М.: Изд. центр « Академия », 2006.
31. Тилеужанов М. Халық тағылымы. Алматы: Рауан, 1996.
32. Роматина Л.П. Меңгерушінің анықтамасы М. орталығы «Педагогикалық жаршы», 2003ж.
33. Родионов, В.А. Физическое развитие и психическое здоровье /В.А. Родионов // Человек. Культура. Здоровье. М., 1997.
34. Орлов А. А. Управление учебно-воспитательной работой в школе. М., 1991. - С. 34-35.
35. Петрушин, В.И. Психологические аспекты деятельности учителя и классного руководителя. -М., 2001.
36. Планирование воспитательной работы в классе /под ред. Е.Н. Степанова. М.: Сфера, 2001.

37. Положение о профессиональной практике учащихся средних профессиональных учебных заведений. МО и Н РК, 2003г.
38. Методические рекомендации по организации и проведению профессиональной практики. МО и Н РК, 2004г.
39. Маркова А.К. Психология труда учителя. М.: Просвещение, 1993. 192 с.
40. Методика воспитательной работы: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Л.К. Гребенкина, Е.М. Аджиева, О.В. Еремкина и др.; под ред. В.А. Сластенин. - М.: Издательский центр «Академия», 2007.
41. Молдагаринов А. Казахские детские игры. Алма-ата: Жалын, 1987 г.
42. Мартышин В.С. Твоя родословная. М.: Школьная пресса, 1987.
43. Муканова М. Казахские домашние художеств. ремесла. А: «Казахстан», 1979г
44. Маргулан А., Востров В. История древнего Казахстана. А: «Наука» 1967
45. Хухлаева, О.В. Как сохранить психологическое здоровье подростков / О.В. Хухлаева. - М.: Сентябрь, 2003. 176 с.
46. Харламов Ф., Педагогика М.: Гардарики, 1999. - 520 с.
47. Храпов В. Твой лучший учитель – школа. М., 1987.
48. Хмель Н.Д. Педагогикалық үрдіс кезінде мұғалімнің кәсіптік дайындығы. Алматы, Мектеп 1984 ж.
49. Управление современной школой: Пособие для директора школы / Под ред. М.М. Поташника. М., 1992. - С. 108.
50. Энциклопедия мысли. Собрание афоризмов. СПб., 1997.
51. Чошанов, М.А. Гибкая технология проблемно-модульного обучения / М.А. Чошанов. - М.: Народное образование, 1996. 160 с.
52. Шаханова Н. Мир традиционной культуры казахов. Алматы: Казахстан, 1998.
53. Щуркова Н. Практикум по пед. технологии. М., 1998.
54. Шевченко Л.Л. Практическая пед. этика. М., 1997.